

DARBININKAS

L. NR. 50.

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

TREČIADENIS - WEDNESDAY, LIEPA - JULY 14, 1965

510 WILLOUGHBY AVE.,
BROOKLYN 21, N. Y.

10 CENTU

Prezidentas LBJ paskelbė Pavergtųjų Tautų Savaitę

Prezidentas L. B. Johnsonas liepos 2 paskelbė proklamaciją, kuria Pavergtųjų Tautų Savaitę pradės nuo liepos 18 dienos.

Proklamacijoje prezidentas išreiškia Amerikos nusistatymą:

"Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybės ir tautos pagrindinis siekimas tebėra — pripažinti ir paskatinti konstruktyvią veiklą, kuri stiprintų valstybinių nepriklausomybių ir asmeninių laisvių augimą".

Dėl to:

"Aš kviečiu Jungtinių Amerikos Valstybių žmones vykdyti šią savaitę atitinkamas iškilmes bei veiksmus; aš raginu juos atnaujinti pasiryžimus už visų tautų valstybinės nepriklausomybės ir žmogiškosios laisvės siekimus".

PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITES IŠKILMĖS NEW YORKE

JAV Kongreso 1959 metų nutarimu kasmet, trečiąją liepos savaitę, visoje Amerikoje skelbiama **PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SAVAITĖ**. Jos tikslas — parodyti pasauliui amerikiečių solidarumą su pavergtųjų tautų nepriklausomybės ir laisvės siekimais.

Ir šiais metais JAV prezidentas Lyndon B. Johnson išleido proklamaciją, skelbiančią Pavergtųjų Tautų Savaitės pradžią liepos 18.

New Yorke savaitės rengimus ruošia ir globoja trys bendrinės organizacijos: Pa-

vergtųjų Tautų Amerikiečiai Bičiuliai, PET Seimas ir Vidurio bei Rytų Europos kilmės amerikiečių konferencija. Rengimų programa:

(1) Sekmadienį, liepos 18, 10 val. ryto, iškilmingos mišios šv. Patriko katedroje. Mišias laikys mons. J. Balkūnas, pamokslą sakys ir J. Em. kardinolo Spellmano sveikinimą perduos — mcons. T. J. Flynn.

Tautinės grupės su vėliavomis prasimos susirinkti 9:40 v. ryto prie vakarinės pusės Fifth Avenue, prieš katedrą.

(2) Protestantams pamaldos bus ta pačia dieną 11 v. ryto St. John the Divine katedroje.

(3) Tuoj po pamaldų, 12:15 v., prie PET namų, 769 United Nations Plaza, prieš J. Tautų pastatą, įvyks Pavergtųjų Europos Tautų vėliavų pakėlimo

apeigos. Kalbės Kongreso nariai: Ogden R. Reid (R., N.Y.) ir Lester L. Wolff (D., N.Y.). (4) Antradienį, liepos 20, 12 val. vidudienį, įvyks Pavergtųjų Tautų Savaitės ceremonija prie City Hall, kurią praves New Yorko buimistras Robert F. Wagner.

Lietuviai raginami gausiai ir organizuotai visuose tuose rengimuose dalyvauti. Pageidaujama, kad moterys dėvėtų tautinius rūbus.

Lietuvos Delegacija
P.E.T. Seime

PREZIDENTAS L. B. JOHNSONAS "prieš naujus ir rimtus sprendimus".

VIETNAME — Amerika prieš "naujus rimtus sprendimus"

Prez. Johnsonas liepos 13 spaudai pareiškė, kad Vietnamo ryšium su padidėjusia agresija Amerika stovi prieš "rim-

tus sprendimus". Tie sprendimai aiškės po apsaugos sekretoriaus McNamaro ir naujo Amerikos atstovo Vietnamui Henry Cabot Lodge Jr. inspekcijos Vietnamu. Jie išvyko liepos 14.

Nors Amerika nebesiekia derbų, bet padėtis veda ne į derbą, o į stipresnius karinius veiksmus, kuriems iniciatyvą teberodo š. Vietnamas.

S. Vietnamas pasiuntė naujas divizijas į P. Vietnamą. Jų dabar esą jau 3, arba 45.000

vyrų. Vadovavimą kariuomenei ir partizanams tiesiai perėmė Hanoi. Spėjama š. Vietnamo taktika — masinė ofensyva su naikinti P. Vietnamo kariuomenę. Kol amerikiečiai nebaigė gabenti savų jėgų. Anglijos tarpininkavimą derbom š. Vietnamas atmetė.

Amerika Vietnamu — jau turi 65.000, netrukus turės 75.000. Amerikos kariuomenės vienetai jau tiesiogiai kariauja su komunistų kariuomene. Galima atsarginių dalinė mobilizacija. Sprendimo bombarduoti š. Vietnamo raketų bazes dar nėra, nors respublikonų vadai Atstovų Rūmuose to reikalauja. Bet valstybės skir. Rusk liepos 11 įspėjo š. Vietnamą, kad negalės būti jokios š. Vietnamo neliečiamos vietos, kol š. Vietnamo kariuomenė vykdo agresiją.

Amerika neoficialiai tebesiekia susitarti dėl Vietnamo su Sovietais.

Sovietų min. pirm. Kosyginas liepos 11 skelbė, kad Sovietai tvirtai laikysis savos linijos Vietnamu, nors ir spaudžiami iš Pekingo ir Washingtono. O ta linija šiuo metu — padidinti paramą š. Vietnamui. Sovietai rengia ne tik raketinius aerodromus, bet ir juos keliu pristatinėja naujausius lėktuvus. Kosyginas skelbė, kad lešos kariniam reikalui nebus mažinamos. A. Harrimanas, kuris atvyko į Maskvą "atostogų", Maskvos viešpačiui nesiskubina kviečtis pasikalbėti. O Harrimano tikslas, jei ne paveikti Sovietus, kad jie siektų derbų dėl Vietnamo, tai bent įspėti, kad Sovietų parama šiaurės Vietnamui gali privesti prie tokios įtampos kaip tai buvo dėl raketų Kuboje.

Amerikos diplomatai pastebėjo, kad Sovietų vadai šiuo metu rodo mažiau agresijos prieš Ameriką, ir Kosyginas savo kalboje tik... sykį išvadino amerikiečius "imperialistais". Amerikoje jau nutilo balsai, kad Amerika turi pasitraukti iš Vietnamo.

— Lenkijoje ėmė privatinti gazolino stotis, nes valstybinės stotys virto chaosu.

LBJ PROKLAMACIJA IR VIETNAMAS

Kuo proklamacija pažangesnė už pernyktę, ko joje dar nėra ir kodėl

Pavergtųjų Tautų Savaitę buvo Kongreso nutarta 1959 liepos 17. Kongresas tada išreiškė aiškiai, kad pavergtųjų laikoma yra Sovietų Sąjunga: "Kadangi nuo 1918 Rusijos komunistų imperialistinė ir agresinė politika sukūrė plačią imperiją, kuri yra grėsmė Jungtinių Valstybių ir viso pasaulio laisvųjų tautų saugumui..."

Kongresas aiškiai pasakė ir, kas yra tos Sovietų Sąjungos imperializmo aukos. Jas išskaičiavo vardais: Lenkija, Vengrija, Lietuva, Ukraina, Čekoslovakija, Latvija, Estija, Gudija, Rumunija, rytų Vokietija, Bulgarija, Kinija, Armenija, Azerbeidžanas, Gruzija, šiaurės Korėja, Albanija, Idel-Uralas, Tibetas, Kazachija, Turkestanas, šiaurės Vietnamas". Ir dar pridėjo: "ir kt."

Tokio pavergtųjų ir tokiom jo pavergtųjų šalim minėti ir buvo Kongreso nutarta Pavergtųjų Tautų Savaitę. Nuo prezidento Kennedy laikų proklamacijos tekstas žymiai nutolo nuo Kongreso nutarimo: proklamacija virto pasisakymu už laisves neįmėtom tautom, pavergtom neįmėtom imperialistom bei agresoriams. Tai tekstas, kuris galėtų būti pasirašytas ir Maskvos viešpačiui, nukreiptas prieš... Ameriką, kurią jie skelbia "imperialistų" ir "kolonialistų" ir prieš kurios "kolonializmą" Maskva žadasi duoti ne tik simpatijas, bet ir aktyvia paramą "išlaisvinimo karam".

Prezidento LBJ pirmoji proklamacija buvo tokios pat rūšies kaip ir prezidento Kennedy. Dėl šiemetinės proklamacijos kai kuriuose mūsų "veiksniuose" buvo pareikšta, kad ji esanti aiškesnė ir geresnė nei pirmoji; joje pareikšta Amerikos išpareigojimas pasisakyti ne tik už pavergtųjų tautų asmenines laisves, bet ir už valstybines nepriklausomybes. Tačiau ji yra toli iki to, ko galima būtų pageidauti. Ypač turint galvoje apėjamą tytom, kad šiemet suėjo 20 metų nuo karo pabaigos, o rytų bei bidurio Europos pavergimas tebetoleruojamas; kad šiemet suėjo 25 metai nuo Sovietų pirmos agresijos Vakaruose — Baltijos valstybėse.

Galima spėti, kad tokius dar labai atsargius žodžius proklamacijoje padiktavo JAV dabartiniai santykiai su Sovietais.

Pavergtųjų Tautų Savaitės Paskelbimas kaip tik sutapo su laiku, kada LBJ rodo atnaujintų pastangų statyti tiltus tarp Amerikos ir Sovietų. Averell Harriman kelionė Maskvon, A-

Prezidentas paneigė gandą, kad Henry Cabot Lodge paskyrimas į Vietnamą liepos 9 vietoj gen. Taylor reikią galima politikos pakeitimą. Spaudoje buvo spėjama, kad Cabot Lodge, respublikonas, buvo parinktas apsiminti tarp respublikonų augančiai kritikai dėl Vietnamo.

Vadų likimas

Ben Gurion, Izraelio ilgameitis min. pirmininkas, partijos Mapai steigėjas, liepos 12 išmestas iš partijos. Ben Gurion paskutiniu laiku siekė pakviesti kom. Kinijos delegaciją į Izraelį.

Prezidentas paneigė gandus, kad valstybės sekret. Rusk netekęs įtakos. U.S. News Report teberašo, kad Rusk gali pasitraukti ir jo vietoj minimi net 3: Thomas Mann, McNamara, Eugene Black, buvęs Pasaulinio Banko direktorius.

merikos pasiskelbimas siūsti prekybų misijas į Maskvą ir kitus komunistų valdomus kraštus, pasiskelbimas atšaukti raketines divizijas iš Vokietijos yra vis tai ženklai, kad LBJ rodo pasiryžęs sumokėti tam tikras kainas Maskvai. Sumokėti už tai, kad ji padėtų baigti Vietnamo reikalą ar bent kad laikytųsi neutrali.

Tokią Amerikos padėtį žinodama, Maskva, priešingai rodo sustiprintą paramą šiaurės Vietnamui — raketų bazių rengimu. Demonstruoja, kad išgauti iš LBJ didesnę mokesčių.

Nors Harriman paneigė gandus, kad jis esąs kam nors i- galiojas, bet netekta abejoti, kad jis kalbės apie kainas. Nežinia, ka jis siūlys. Nežinia, ar priešs prieš derybų. Bet atrodo, kad šis momentas yra toks, kuris diktuoja Amerikos vyriausybei neerzinti agresoriaus.

Mirė pulkininkas Pranas Saladžius

Rochester, N. Y. — Liepos 12, pirmadienio vakare 6:20, po sunkios ir ilgos ligos mirė pulkininkas Pranas Saladžius. Laidojamas liepos 16, penktadienį, 9 v. r. iš šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčios Rochesterio.

Vėlinis buvo gimęs 1893 kovo 27 Vyžuonose, Utenos apskrityje. Baigęs Panevėžio mokytojų seminariją 1912, mokytojas Anykščių dviklasėje mokykloje iki 1915. Mobilizuotas ir rusų kariuomenę, baigė karo mokyklą. 1917 dalyvavo Rusijos lietuvių seime Petrapilyje kaip Rostovo lietuvių kolonijos atstovas, vėliau išvyko į frontą ir dalyvavo kovose su austrais Galicijoje. Po demobilizacijos iš Rostovo grįžo į Lietuvą 1918 ir kitais metais įstėjo į Lietuvos kariuomenę. 1920 dalyvavo kovose su lenkais. Tais pačiais metais perkeltas į Karo mokyklą būrio vadu ir lektorium; vėliau 1922-1923 drausmės batalijono vadas Varniuose, 1926 karo katedrų viršininkas Kaune, nuo 1927 iki 1935 Kauno miesto ir apskrities karo komendantas. 1935-1940 Lietuvos Saulių Sąjungos vadovas. Bolševikams okupavus Lietuvą, buvo pasodintas kalėjimui. Vokiečių okupacijos metais dirbo Raudonojo Kryžiaus įstaigoje. 1944 pasitraukęs į Vokietiją, ilgesni laiką gyveno Neuffene ir Schwaeb. Gmuende stovyklose, kur tvarkė švietimo reikalus ir mokytojų. 1949 atvyko į Ameriką, apsigyveno Rochesterioje, N.Y. Ten aktyviai reikėsi lietuvių visuomenėje, buvo LB pirmo mininku, ramovėnų skyriaus pirmininku.

Nuliūdime paliko žmoną Bronę ir vaikus su šeimos — sūnus Vytautą ir Juozą, dukra Danutė Kasaitienė, medicinos daktarė, bei kitas gimines.

Savaitėje svarbiausia:

Daugiausia dėmesio susilaukė padėtis Vietname ir Mariner 4 kelionė į Marsą. Tarp kitų įvykių:

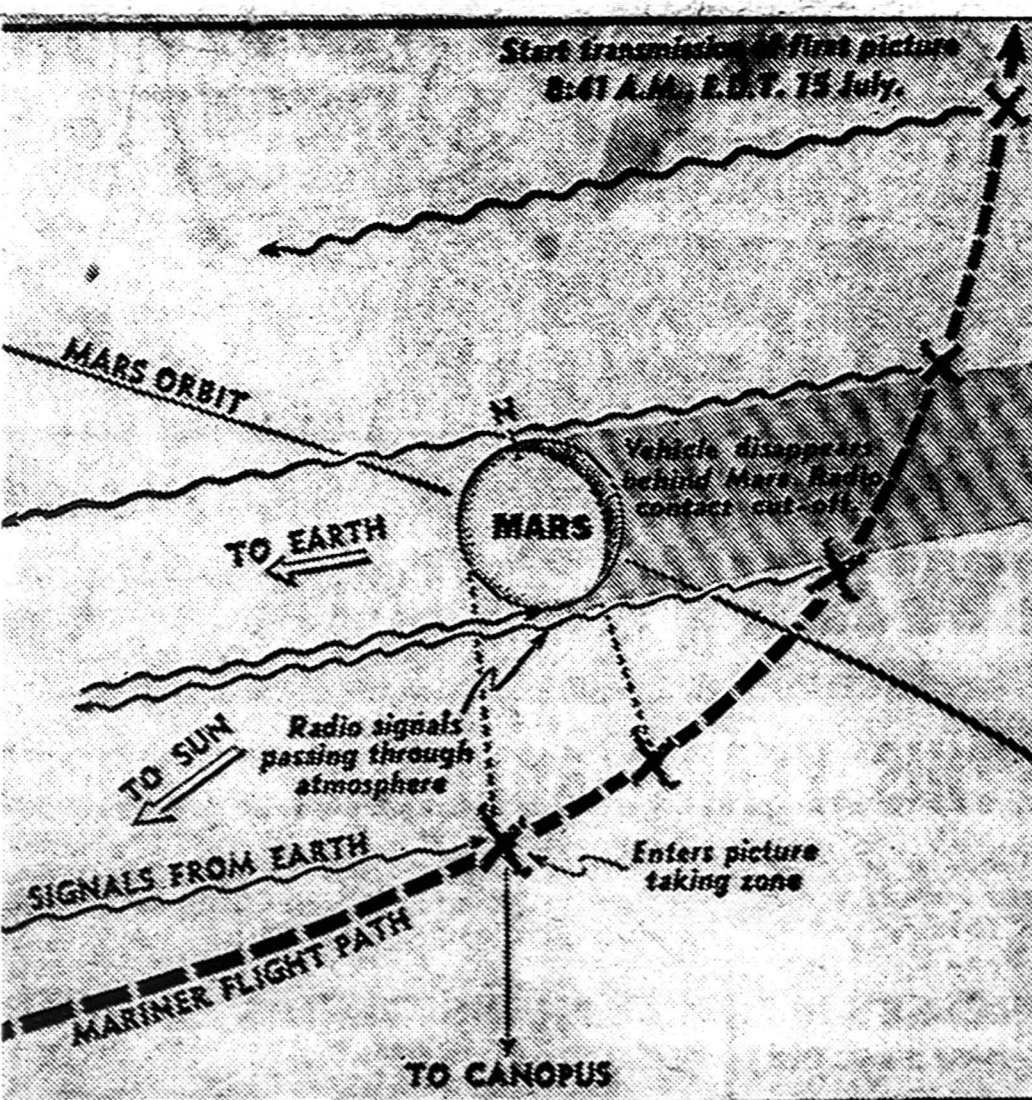
— Bogalusia, La., ima garsėti rasinėm riaušėm. Demonstracijos rengia juodieji ir baltieji. Nuo susidūrimų sulauko stiprų policijos ir kariuomenės apsaugą. Liepos 13 gubernatorius kvietė abidvi puses susilaikyti nuo demonstracijų 30 dienų. Negrai kvietimą atmetė.

— Carl Rowan, Amerikos Informacijos Agentūros direktorius, pasitraukė, jo vietoj paskirtas prezidento asmeninis advokatas Leonaard H. Marks.

— Jaunimo festivalis, kuris turėjo būti po įvykių Alžire Sofijoje, atidėtas kitiem metams.

— Helsinky kongrese "už taiką" kilo konfliktas tarp Sovietų ir kinų atstovų.

— Sovietuose įsakta spaudai, radiui tuojau pat reaguoti dėl pasaulio įvykių. Esą nutylėjimas einas sovietų priešų naudai. Taip sovietai buvo mėginę nutylėti konfliktą su kinais Helsinky.

PIRMIEJI ŽINGSNIAI ŽYGYJE Į JUNGTTINES TAUTAS

Zygio į Jungtines Tautas informacijos komisija atsuntė jau penkis pranešimus apie komiteto susitvarkymą ir pirmuosius žingsnius.

Komitetas vadinsis angliškai — Committee to Restore Lithuania's Independence (CRLI), lietuviškai — Komitetas Lietuvos Nepriklausomybei Atstatyti (KLNA).

Komitetą sudaro A. Budreckis, R. Kežys, A. Mažeika, A. Sniečkus. Jie pasikvietė penktą — J. Miklovą. Pirmininku išrinktas A. Mažeika, garbės pirmininku prel. J. Balkūnas.

Komitete sudarytos kelios komisijos: dokumentacijos — vadovauja Marius Ambraziejus, nelietuvių visuomenei informuoti — vadovauja Bronius Biliukas, lietuvių visuomenei informuoti — vadovauja Vincas Rastenis, teisų (sutartim, išpareigojimam) — vadovauja S. Bredes, techninė (patalpos, priemonės) — J. Subačius, nak-

vyinių — K. Vainius, jaunimo — Ričardas Legeckas.

Jaunimo komisijai skirtas uždavinys pažadinti Pensilvanijos kalnų jaunimą dalyvauti manifestacijoje lapkričio 13. Ryšiam su šiuo jaunimu įsipareigojo Irena Sandanavičiūtė, Denisas Mažeika, Vladas Bilelis, Vytautas Radzivasas. Rugpjūčio 15 visas autobusas iš New Yorko išvyksta į Lakewood Park susitikti su jaunimu.

Nepriklausomybės Dienos savaitgalio proga Naujosios Anglijos kolonijose lankėsi A. Mažeika, A. Sniečkus, A. Budreckis, G. Mažeikienė, D. Botyriūtė.

Hartforde tarėsi su klebonu Matučiu, verslininku Ustjanauku, vėliau su būriu veikėjų. Išvyko, palikdami A. Dragunevičių ir Šimanauskienę apsiėmusius būti Hartfordo kolonijos manifestantų organizavimo pradininkais.

Marianopolio gegužinėje pa-

skleidė apie 5000 atsisaukimų ir išsivežė iš ten daug entuziasčių, ypač jaunimo, pritarimų, o taip pat Marianopolio mokyklos direktoriaus kun. J. Petrausko ir vyskupo P. Brazio pritarimus bei pažadus padėti.

Putnamo vienuolyne sutarė atvykti su pranešimu į liepos 25 gegužinę. Providence (atvykę tik vakare) užmezgė ryšį su lietuvių klubu ir klebonija.

Worcesterio po pamaldų išdailino kelis tūkstančius atsisaukimų ir gavo pažadą iš kun. Bakano, kun. Jankausko ir vietos Vyčių toliau garsinti manifestaciją. O Maironio Parko klube vedėjo skubomis susauktame visuomenininkų susirinkime nutarta to reikalo organizavimą pavesti šio miesto lietuvių organizacijų tarybai, kurioje reikalą iškelti pavesta Kazimui Adomavičiui (klubo vedėjui) ir L. Bendruomenės veikėjui Pranui Staneliui.

Bostonė susisiektą su skau-

Tolimesni Rezoliucijų žygio ėjimai

GEROS VALIOS LIETUVIŲ LAIMEJIMAS

Geros valios lietuviai, nuo širdžiai ir išvermingai rėmę rezoliucijų pravedimo žygį, nulėmė šį pirmąjį laimėjimą. Jie stengėsi išgauti kiek galima daugiau rezoliucijų; jie paršė šimtus tūkstančių laisvų legislatorių į Washingtoną nuo 1961 metų pradžios; tūkstančiai jų skyrė kasmet savo „našlės skatikus“ visai veiklai paremti; jie kvietė ir talką kitus laisvę mylinčius amerikiečius. Be tų tūkstančių geros valios lietuvių nebūtume nė iš vietos pajudėję. Jie visi yra laimėtojai, jie gali džiaugtis ir didžiuliu pirmuoju laimėjimu — rezoliucijos pravedimu Atstovų Rūmuose.

Nepaprastai daug prie šio pirmojo laimėjimo prisidėjo lietuvių patriotinė spauda. „Draugas“ ir „Darbininkas“ davė visam tam reikalui tiek vietos, kiek tik Rezoliucijoms Remti Komitetas prašė. Abu šie laikraščiai buvo patys didieji rezoliucijų pravedimo žygio rėmėjai. Nuoširdžiai visą šį darbą rėmė „Dirva“ ir „Laisvoji Lietuva“.

TRUKDYTOJAI

Nuo 1961 metų vidurio iki paskutinių dienų „Naujienos“ stengėsi visomis išgalėmis rezoliucijų pravedimo darbui pakentėti. Smeizė ir pylė pamazgas ant Rezoliucijoms Remti Komiteto vadovybės narių; ra-

LEONARDAS VALIUKAS

Rezoliucijų žygio rėmėjai ir trukdytojai. — Kas nulėmė pirmąjį laimėjimą? — Kokios talkos reikės ateityje?

gino savo skaitytojus neremti to darbo; „pranašavo“, kad iš to darbo nieko neišeis ir pan. „Naujienas“ sekė „Keleivis“ ir „Vienybė“. Piestu stojosi prieš visą šį darbą komunistinė lietuvių spauda JAV-se ir pavergtoje Lietuvoje. Amerikos lietuviai komunistiniai bei maskoliai ir jų pataikūnai rašė laiškus kongresmanams bei senatoriams, išvadindami visus tuos, kurie tik kovojo už rezoliucijų pravedimą, „nacišais“, „fasistais“ ir pan. Legislatoriai Washingtono tų patsidavėlių Maskvai neklaušė ir gautus iš jų laiškus persiuntė Rezoliucijoms Remti Komitetui.

Nesulaukę Rezoliucijoms Remti Komitetas nė truputiuką talkos iš ALT-bos vykdomojo komiteto. Ta institucija nė vienu centu neprisidėjo prie rezoliucijos pravedimo Atstovų Rūmuose. Keli ALT-bos vykdomojo komiteto nariai, užuot padėję, nuolat trukdė visam darbui. Kartkartėmis jų elgesys buvo tiesiog neįtikėtinas.

DARBAS PAREIKALAVO TUKSTANČIŲ DOLERIŲ

Neįmanoma išvardinti visų tų, kurie rėmė rezoliucijų pravedimo žygį pinigais. Tūkstančiai geros valios lietuvių prisidėjo kasmet savo „našlės ska-

tiku“. Keliolika lietuvių skyrė tam reikalui kasmet ne dešimtimis, bet šimtais dolerių. Štai, jie: kun. kleb. S. Morkūnas, dr. A. Razma, dr. P. Kisielius, dr. K. Ambrozaitis, dr. J. Kazickas, dr. P. Jaras, J.J. Bachunas, kun. kleb. F. Valukevičius, J. Jurkus, V. Petriks ir kit. Eilė lietuvių organizacijų ir vienetų yra skyrę taip pat šimtais dolerių šiam taip svarbiam reikalui.

NORĖJOM PRAVESTI TIK VIENĄ REZOLIUCIJĄ

Nuolat kartojom spaudoje ir kitur, kad norime prvesti tik vieną rezoliuciją. Vieną pravedę Atstovų Rūmuose. To ten ir pakanka. Su kitomis rezoliucijomis ten nebebus nieko daroma. Jų gausumas (su viršum 70!) įgalino mus lengviau pasiekti ten tikslą. Dabar visas dėmesys nukreiptas į Senatą. Dedamos visos pastangos vieną iš rezoliucijų prvesti ir Senate. Tikime tai pasiekti dar šiais metais. Čia reikia ir reikės visų geros valios lietuvių visos galimos talkos ir paramos. Kviečiame visus geros valios lietuvius prisidėti prie šio žygio darbu bei paremti visą tą reikalą pinigine auka. Visais reikalais rašyti: Rezoliucijoms Remti Komitetas, Post Office

LEONARDAS VALIUKAS, Los Angeles, California, Rezoliucijoms Remti Komiteto pirmininkas.

Box 77048, Los Angeles, Calif., 90007.

NEBUVO IR NĖRA POZITYVIŲ „KITŲ JĖGŲ“

Chicagos „Naujienos“ nesiliauja ir toliau smeizti bei juodinti rezoliucijų žygio darbuotojus; ir toliau iškraipo faktus bei mėgina klaidinti mažiau galvojančius lietuvius. Rašėivos „Naujienose“ kalba apie „kitas jėgas“, kurių pastangomis buvusi kongresmano J.S. Monagan rezoliucija prvesta. Pozityvių „kitų jėgų“ šiame žygyje nebuvo ir nėra. Rezoliucija Atstovų Rūmuose buvo prvesta geros valios lietuvių ir kitų amerikiečių. Rezoliucijoms Remti Komiteto narių ar rėmėjų, pastangomis. Mes turėjome ir turime „kitas jėgas“, tačiau jos visos yra negatyvios, ir jas jau esu išvardinęs.

KUN. KLEB. J. JUTKEVIČIUS IR DR. P. VILEIŠIS

Kongresmanas John S. Monagan (D-Conn.) praėjusiam, ir šiame Kongrese iš viso yra įnešęs 4 rezoliucijas Lietuvos laisvinimo reikalui. Pirmąją rezoliuciją išrūpino kun. kleb. Jo-

nas Jutkevičius (tuo metu — At-hol, Mass., o dabar — Worcester, Mass.); paskutiniu metu ryšius su kongr. J.S. Monagan palaikė dr. Petras Vileišis, gyvenęs to kongresmano distrikte. Jie abu visą laiką buvo ir yra nuosirdūs Rezoliucijoms Remti Komiteto nariai.

Prie rezoliucijos pravedimo Atstovų Rūmuose be kongresmano J.S. Monagan, taip pat prisidėjo ir visi kiti rezoliucijų autoriai: jie nuolat spaudė ir kongresmanę Edna F. Kelly ir kongresmaną Thomas E. Morgan, reikalaudami duoti rezoliucijoms eiga. Dvidešimt rezoliucijų autorių liudijo ar padarė pareiškimus kongresmanės Edna F. Kelly vadovaujamuose apklausinėjimuose. Pabaltijo kraštų bytos reikalai. Visi tie rezoliucijų autoriai nuo 1961 metų pradžios yra paršę šimtus laisvų Valstybės departamentui, ragindami aprobuti įneštas rezoliucijas. Jų balso ta institucija galų gale išklaušė. „Kitos jėgos“ mėgino „patarti“ valstybės departamentui, kad rezoliucijų klausimu nebūtų nieko daroma. Vargšės tos „kitos jėgos“, susiblokausios su maskolinėmis jėgomis, liko neišklaustos.

„KITOS JĖGOS“ SKINA MŪSŲ VAISIUS

Rezoliucijoms Komiteto pagrindinis tikslas buvo ir yra padėti kenčiančiai Lietuvai greičiau nusikratyti komunistinę vergiją. Niekad mes nekongravome ir neturime jokio noro konkuruoti su bet kokių mūsų veiksmu. Priešingai, mūsų vienetas tik padeda lietuvių bei pabaltiečių veiksmams. Neseniai Dean Rusk, Valstybės sekretorius, išskvietė pabaltiečius specialiai audiencijai. Turime žinių iš labai patikimų šaltinių Washingtono, kad tai įvyko rezoliucijos pravedimo išdavėje. Targi, pabaltiečiai jau skina mūsų darbo vaisius. To nepavydime.

LAISVĖ AR LIBERALIZACIJA? SPAUDA

Tema, aktuali šiuo tarpu, o ir visuomet — tautos laisvė tema. Aidoose redaktorius Juozas Girnius įspėja dėl iliuzijų, kurios siekia atitolinti lietuvių nuo laisvės siekimo. Viena iliuzija norima vadinti „realizmo“ vardu: Lietuvai laisvė yra išplėsta; tai yra faktas — faktų nepakeisi; taigi reikia būti „realistam“ ir apsirasti su laisvės netekimu raminant

LIETUVOS PASIUNTINTYBĖS ĮVAIRIOS ŽINIOS

Lietuvos atstovas J. Kajeckas dalyvavo įvairiuose parengimuose Chicagoje birželio 12 ir 13 d.d., Pabaltiečių saskrydyje Hartford, Conn., birželio 20 d. Laisvos Europos Komiteto pirmininko John Chambers Hughes, priėmimo New Yorko birželio 23 ir to komiteto bei Philadelphia miesto suruoštose iškilmėse kongreso salėje bei vaizėse Philadelphiaje birželio 30 d.

J. O. Kajeckai birželio 17 d. lankėsi Valstybės Dep-te JAV astronautų rodomoje ir aiškinamoje filmoje ir vėliau prezidento Johnson astronautų garbei suruoštame priėmime Valstybės Dep-te birželio 17 d. Ta proga dalyvavo ir Gabrielis Kajeckas, nuo 1964 m. rudens dėstęs anglų literatūrą Southern Illinois valstybinėje kolegijoje, Carbondale, Ill.

Jie taip pat dalyvavo Latvijos ministerio, Liuksemburgo, Congo, Rwandos bei Malawi ambasadorių suruoštuose priėmimuose.

Birželio 27 d. jie dalyvavo pamaldose Sv. Mato katedroje, minint popiežiaus Pauliaus VI vainikavimą sukaktį.

JAV Nepriklausomybės Šventės proga dalyvavo priėmime Valstybės Dep-te liepos 4 d.

JAU 22 META! **LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIO VALANDA**

SEŠTADIENIAIS nuo 5 iki 6 val.

STUKAS

1016 Schiener Rd. HILLSIDE, N.J. 07205
Tel. (201) 289-6878

Adolfo SCHRAGERIO

BALDAI

Mes turime visokias vietas gamybos baldų. Mūsų specialybė — importuoti tik geros kokybės baldus iš V. Vokietijos ir kitų Europos valstybių.

336 East 86th St., N. Y. C.
Tarp 1st ir 2nd Avenue • TR 9-0400

Atidaryta kasdien nuo 9 v.v.; antradieniais ir šeštadieniais 9-6 v.v.

Norite geros meniškios fotografijos —

PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKU

Įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS

Tel. HYacint 7-4677
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

LITAS Investing Co. Inc.

kviečia

Pirkti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte

Taupyti — atidarant sąskaitą (ligi 5 1/2%)

Skolintis automašinoms, namų remontui, akcijų pirkimui

Dėl prospektų ir kitais reikalais:

V. VEBELIŪNAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N. Y. • HI 1-6199
A. VEDECKAS, 83 Morgan St., Stamford, Conn. — Tel. 325-0000

Darbo valandos: šioadieniais 6-9 val. vak.; šeštadieniais 9-4 val.

FOTOGRAFAS

Romualdas Kisielius

Tarptautinės Fotografų Sąjungos narys, bagęs Amerikos kariuomenės foto mokyklą. Jums už prieinamiausią kainą atliks visokius fotografinius darbus.

Dėl susitarimo skambinti — GLenmore 2-0029

— HAVEN REALTY —

Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance

Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.

Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV 7-2089

JUOZAS BRUZINSKAS, Manager

Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

KOMPOZITORIUS J. ZILEVIČIUS atostogauja prie Lake George Blue Water Manor vasarvietėje. Motorinė valtį su Slyvynienė, vasarvietės savininke, keliauja ežerą. Vasarvietės telefonas 518 NH 4-5071. Nuotr. V. Mažeio.

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGSCIAUSIOS KOKYBES PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros

Kelionei ir TV užkandžiui — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užsikit — įsitikinsite!

6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6

New York — 1654 2nd Avenue — TR 9-3047
(Tarp 85-88 g-vių)
Ridgewood — 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068
Astoria — 28-28 Steinway St. — AS 4-3210

Hempstead — 310 Front Street — IV 3-5540
Flushing — 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights — 82-10 37th Avenue — DE 5-1154

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCIS FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERICA, LDB
URBANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS

Straipsniai ir korespondencijos redakcijai taisyti savo nuostatais. Nenaudoti straipsniams saugomų ir grąžinamų autoritais prestat. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Ko aš užmiršti negaliu ir neturiu

Liepos 14 dieną, prieš 25 metus, Kremlius suorganizavo Lietuvoje "liaudies rinkimus". Nuo tada kasmet tebekartoja, kad tai buvo "demokratiškiausi rinkimai", reiškė "Lietuvos liaudies valią".

Aną rinkimų dieną scietinės E. direktorius K. Koršakas skelbė: "Šiandien Lietuvos liaudis, eidama S. S. R. laisvų tautų, vadovaujamų didžiojo Stalino, pavyzdžiu, renka seimą demokratiškiausiu būdu. Tiesa, kad šitie rinkimai nėra buržuazinės demokratijos rinkimai" (L. Žin. 1940.VII.15).

Kuo tie "rinkimai" skiriasi?

Liepos 14 dienos rinkimų eiga Lietuvoje atsako į aną klausimą.

Prieš rinkimus: — kraštas užimtas ir valdomas raudonosios armijos; policija ir visos administracinės aparatas perimtas Kremliaus diriguojamos kompartijos kontrolė; kandidatų sąrašas tik vienas, kontroliuojamas kompartijos; sąrašas tiek kandidatų, kiek turi būti išrinkta — balsuosi ar ne balsuosi, vis tiek visi bus išrinkti; nors sąrašas kontroliuojamas kompartijos, bet pridengtas ne partijos vardu, o tik "Daro Lietuvos sąjungos".

Balsavimo diena: — jokio turinčių teisę balsuoti sąrašo; balsavo ir svetimos valstybės kariai, Lietuvą okupavę; balsavimo duomenys buvo tokie, kad teko pratęsti balsavimą antrai dienai ir skelbti kaltinimus: esą "Smetonos klišos liekanos" kai kuriose apylinkėse metė ant žemės rinkimų sąrašus ir "kitais klaidais žmonių išreikšti jų siekimus" (XX Amžius 1940.VII.15).

Po balsavimo: — paskelbta, kad balsavo "laisvai", su "entuziazmu"; kad balsavo 95.1 proc. turėjusių teisę balsuoti. "Liaudies seimo" narys dr. A. Garmus liudijo, kad J. Paleckis

intymiai pareiškęs, jog tikrasis balsavimų skaičius tebuvo 15-16 proc.

Sie liepos 14-15 rinkimų faktai rodo, kad "demokratiškiausi rinkimai" reiškia "smurto ir apgaulės rinkimai"; "Liaudies seimas" reiškia ne Lietuvos "liaudies valią", bet Kremliaus valią.

Ar sovietinė balsavimo klasa išaiškėjusi?

Pavergtų Tautų Savaitė, kurią skelbia Amerikos prezidentas, sutampa kaip tik su liepos mėnesiu. Ji reiškia, kad sovietinė apgaulė ir smurtas tautų valiai klastoti yra demaskuoti ir atmeta. Ir tai kasmet pakartojama.

Tai reiškia, kad sovietinė propaganda nėra nutildžiusi pirmiausia J. Valstybių vyriausybės. Vyriausybės manifestas yra paskata ir visumenei kelti balsą. Balsą tam, kad kiekvienas sąmoningai žinotų, kokia "demokratija" laukia tų, kurie lig šiol kartais sakydavo: jei nepatinka komunistinis režimas, tegul gyventojai nubalsuoja kitą režimą ir kitus asmenis.

Pavergtų Tautų Savaitės programa pareigą ne tik Vlikui. Altui, Laisvės Komitetui, Bendruomenėi ir kt. kelti balsą prieš sovietinę apgaulę ir smurtą, kokią rodė Lietuvoje liepos 14 "rinkimai" ir kokis primetas kiekvienam kraštui, kur tik sovietai kelia koją.

Ar minėti organai parodys uolumo rengiant iškilmes — tai bus rašoma jų atsakomybės sąskaitoje. Bet kiekvieno lietuvių pareiga žvelgti į savo atsakomybės sąskaitą: ar aš ne užmirštu atlikti tai, kas privaliau ir galiu pats atlikti? Ar aš bent savo dalyvavimu jungiuosi su tais, kurie rengia pasiskųmus prieš smurtą ir apgaulę tautų valiai klastoti ir pasauliui apgauti?

Per šv. Joną, 1948, A. Mikukas surištoms rankoms ir paguldėtas suknęžimui iš laikinosios sostinės pasiekė istorinę sostinę Vėnių. Buvo įkurdintas taip pat istoriniame Lukiškių kaime. Įkurdintas laikinai — iki spalio mėn. Rugpjūčio mėn. čia jam pranešė sprendimą, atėjusį iš Kremliaus — 25 metai "ispravitel'navo lageria" — patalios lagerio.

Adomas Mickevičius "Vėlinėse" aprašė, kaip "kibikcm" rogėm caro žandarai gabeno Vilniaus jaunimą į šiaurę. Mickevičius vaitojo: "Viešpatie, juk tai mūsų vaikus veža..." Carų įpėdinis Stalino žandarai tikius pat Lietuvos vaikus vežė iš Vilniaus masine priemone — grotiniais "peresilkos" vagonais.

Kelias iš Vilniaus vedė į Leningradą. Per dvi paras atvedė į tvirtovę, gal dar caro Petro statytą. Savaitė ten būdama, pažino vieną su persauta koją. Patyrė, kad tai buvo partizanas nuo Druskininkų — tvirtas, gražus vyras, bet eilė dienų be medicinos pagalbos grėsė jo kojai gangrena. Kalėjimo ligoninė padarė, kas galima, gangrenai sulaikyti ir nusprendė — siųsti toliau į ištremimo vietą. Tegul jau ten padarys jam amputaciją.

Po savaitės viešnagės caro Petro tvirtovėje vėl penkios dienos kelionėje iki Abis Intos, prie Uralo, kur buvo tremtinių

lageris. Partizanas buvo drauge. Lagerio turėjo būti sprendimas — amputuoti koją ar ne. Biogliausia, kad galutinis sprendimas turėjo priimti nuo jo paties — sutikti ar ne. Sutiksi — kojos aiskiai neturi ir visam gyvenimui liksi invalidas. Invalidu turi virsti vyras, kuris buvo gražus ir vos ne dabita. Nesutiksi, rizikuoji netekti gyvybės. Rizikavo, neleido pjauti. Ir susveiko. Tik koją liko kiek trumpesnė. Ji išgelbėjo padėdamas apsispręsti ir patardamas neduoti pjauti, inžinierius V.S.

Nuostabus vyras buvo tas inž. V.S. Čia atitremtas, jis neprarado išradimo ir ryžtis rūpintis kitų gerove. Gervė čia atitremtųjų žmonių. Geležies kasyklose čia buvo blogos, labai primityvios techninės sąlygos. Buvo dažnos nelaimės kalniniams. Inžinierius V.S. ir jo draugas inž. B. sukombinavo geresnes lempas šachtose apšvieti, kurios negrėsė sprogimais bei gaisrais; sukombinavo elektrinius vagonėlius. Pagerino ir sanitarines sąlygas tiek, kad įrengė vietas apsipirkti išilindusiems iš šachtų. Anksčiau kaip išsivadavo dulkėti, duodini, taip ir pareidavo į lagerius. Tų dviejų inžinierių kalinių dėka žmonių padėtis žymiai buvo pagerinta.

BOSTONO ŠV. PETRO LIETUVIŲ PARAPIJOS CHORAS, vadovaujamas komp. J. Kačinsko, giedos misionieris išpildys programą lietuvių dienoje Kennebunkporte, Me., rugpjūčio 1.

nekrikštu — o gal dar ir su skunduole.

Ir tu vistiek netiki! Bet taip buvo! Klausyk, dar ne viskas: po penkerių ar šešerių metų mirė iš to paties Pasertupio kilusi jauna moteris. Staiga jai buvo pasidare taip bloga, kad ji šaukėsi kunigo paskutinei išpažintai, labai staiga. Žmonės abejojo, kaip gali prireikti kunigo, jeigu ji dar prieš valandą vaikštinėjo, darbu dirbo, tačiau ji taip maldavo, kad geras kaimynas išvažiavo kunigo, ir geros moterėlės susirinko paruošti ligonę ir trėbą tam didžiam įvykiui.

Ir visos baltai išsigando, kai ligonė sušuko: — Mano sūnus nužudė Borbarą!

Tikrai, ji labai susirgo, manė visi, ir jos vyras labai nusiminė, kad liga taip apėmė ją vargšę, jog ji ėmė klejoti: vieną dukterį jie augina, ir ta teturi trejus metus, kaip ji čia prasimanė sūnų ir dar žmogžudį, jeigu pati motina vos trisdešimties tesulaukus. Gal šiltinė ją degina, kad ji kalba niekus, tikrus blūdus, — tarėsi su kaimynėm vyras. Labai gero būdo žmogelis buvo jis, dirbo visai apylinkėi klumpes, kaip pridėra, su odo viršais, su užkarbiais ir lengvo, bet stipraus medžio padais, ir jie gyveno be vargo, tik tai štai dabar kas atsitiko.

Bet ligonės veidai nekaito, ji buvo labai balta, ir balsas aiškus, tarsi norėjo, kad išgirstų visas kaimas. Ji šaukė, kad nori išpažinti ne tik tai kunigui, bet visiems žmonėms, jog ji nusikalto.

Tais, jos išpažintais metais, ji tarnavo dvare, už dviejų valsių nuo savo kaimo, dideliame dvare. Ji buvo aukšta ir gražus sudėjimo, ir dailaus veido, ir tvirta darbu, ir labai linksma. Ko ji ėjo ten, ko išsiplėvė, — dėjavo ligonė, — juk čia paliko jos sutartas vaikus, tas, kur dabar jos vyras, bet nuviliojo ją į dvarą jos gimines žmogus. Ir patikėjo ji, kad užsidirbs kraičiui, kad greičiau atsoks vestuves.

Ji įsigijo kraitį, nelaukta, nes taip kibo prie jos dvaro užvalda, mergininkas ir pasileidėlis, jog ji neišvengė jo rankų. Ir kai paaiškėjo jos bėda, jis prigrasino užmušti, jeigu kam prasiitars. Bet kam galėjo ji prasiitoti? Nė ponai dvarininkai negyveno vietoje, miestuose pinigų leido, o kaizin ar būtų pagailę jos — užvalda čia

A. Milukas — praeties šešėliuose (2)

Inžinierius V.S. buvo tas pats inžinierius, kuris Lietuvoje dirbo Mariampolės cukraus fabrike. Kai vokiečiai traukėsi, fabrikas turėjo būti susprogdintas. Buvo atgabenta sprogstamoji medžiaga ir sudėliota kur reikiama. Inžinierius V.S. su patikimais darbininkais sprogdinė dėžes iš svarbiausių vietų pašalinio ir padėjo dėžes su plyvybės. Sprogdinant svarbiausios fabrikos dalys liko sveikos. Tai vis buvo inžinieriaus V.S. dėka. Bet holševikų ir jis buvo suimtas. Ir po tardymų, kurių žeklai liko jo kūne, buvo atgabentas į "patalios darbus".

Abis Inta lagery sutiko ir 1948 metų Kučias. Buvo nuostabu, kad, sakysim, nežinomos rankos patvarkė taip, jog barake nesirodė prižiūrėtojai, ir tremtiniai turėjo bendrą Kūčių stalą, kuri palaimino savo maldą Telšių vyskupas Pranas Ramanauskas.

Taip, ir vyskupas P. Ramanauskas buvo čia. Milukas ji čia jau rado. Jis buvo suimtas 1946 gruodžio mėn. Su juo A. Milukui teko ir tas pats darbas dirbti — naktim vežioti vandenį į virtuvę. Ant ratų pritaisyta statinė. Vienas ratas traukia, kitas prilauko statinę su vandeniu. Veža nakčia, pamiegoti gauna dieną. Buvo lai-

kcma, kad tai lengvesnis darbas. Jei virėjas buvo geros nuotaikos, kai vandenį atveža, jis galėjo pasukti ir samty sriubos.

Vyskupas P. Ramanauskas buvo "patalios darbu" lagery. Reikėjo jį "pataisyti" — perauklėti. Sykį pasakojo, kaip jo "auklėtojai" jį kamantinėję, ar jis turįs sąžinę. "Mes tave, saukė, perauklėsime, bet ar tu imiesi savo draugus perauklėti?" Kai vyskupas nesiskubino žadėtis, "perauklėtojai" mokė toliau: "Jei ne, tai, matyt, tu neturi sąžinės. Taip, tu neturi sąžinės". Iš perauklėjimo pamokos grįžęs, vyskupas net atsigulęs pats ėmė galvoti, kaip iš tikrųjų yra su ta jo sąžine.

Vyskupas Pr. Ramanauskas išbuvo suimtas iki 1956. Grįžęs nebuvo leistas eiti pareigų Telšiuose. Net negalėjo Telšiuose gyventi. Palaužtas sveikatą jis 1959 mirė.

Vieskių žmonių buvo lagery ir tarp tų, kurie turėjo valdžią, tarp prižiūrėtojų, sargybinių. Pradžioje A. Milukas, būdamas tarp tų, kurie priskirti prie "obsėja raboty" — prie bendrųjų darbų, buvo siunčijamas su sargybinais po apylinkes atkasinti iš po siniego tankų, paliusiu nuo karo laikų, kada čia buvo tankų remonto dirbtuvės. Buvo siunčijamas miško medžiagos gaminti ar į statybos darbus. Visur su kolona žygiavo sargybiniai. Pastebėta: nemėgink šoktelėti į šalį, jei sargybiniai yra jauni. Tuojau gali nušauti. Sakys, bėgai. Kitaip būdavo, jei sargybiniai būdavo pagyvenę. Daugelis jų buvo čia atkelti dėl to, kad jie buvo kuo nors užsitraukę nemalono. Tarp tokių blykstelėdavo žmoniškumo ženklai. Ypačiai užuojautos ir net pagalbos parodydavo jų žmonos. Būdavo, pamatys parvarant koloną iš miško ar kitų darbu. Tada jos išneša su kibiru šiuokšles ir pamazgas ir iškrečia kibirus prie kelio, kuriuo žygiuos kolona. Čia kartais būdavo idėta duonos gabalų. Kai priartėdavo prie kolona, reikdavo tik vienam šoktelėti į šalį ir pasiimti. Senieji sargybiniai kartais tvčia tarp savęs susiginėdavo ar pakeldavo koki trūkumą, kildami prie kalinių, kad nukreiptų akis į operaciją šiuokšlėse.

būtų jai draugė ir giminė.

Ir tada atėjo pagunda, lyg ją kažkas nelabas pagimdė. Niekas nežinojo, kas jai atsitiko, niekas nežinojo, o būti išbartam ir išvartam jokia naujiena darbo vargšui žmogui. Jeigu ji nelaikų pareis pas tėvą ir pasiskųs, koks bjaurus buvo darbdavys, kaip neteisingai kaltino ją tingėjimu — tėvas žino, kad ji nemeluoja. Jis nebaus savo dukros, ir nors nedrįs bylinėtis nei grasinti dvaro užvalda, bet dukrą paguos, jie padėjos kurį laiką savyboje, pakui ji susiras sau vietą pas koki ūkininką ir viskas apsimirš. Ji gi tarnavo nevienerius metus apylinkėje piemenė, pusmėges ir merge, niekas neužmetė jai nedarbumo, ir visas svietas žino, jog dvaro neteisėybės yra ugnimi išrašytos danguje. Viskas bus gerai, jeigu ji grįš viena.

Ir labiausiai supras ją jos sutartasis. Juk jis galėjo ir atkalbinėjo ją, kad neitų taip toli, nors ir gerai bus apmokama. Jis juk visą laiką kalbėjo, kad turtas įgyjamas ir prarandamas, reikia laikytis už žmogaus. Juk jis jau seniai kalbino vestis. Dabar ji pasakys, kad ne išlaikė ilgesio ir kad nori būti su juo. Jie su eis į padorų gyvenimą, palaiminti bažnyčios, jie susilauks vaikų kitai, negu čia, kur ji nedrįsta nė miške šaukti pilnu balsu ir raitosi ant samanų apimta sopulio. Visų žmonių akyvaizdoje ji vystys savo vaiką. Jeigu grįš namo viena.

Ir dabar tą miškinį kūdikį ji spaudė prie savęs, kad nepravirtktų, kad nepraneštų nė medžiagai, jog atėjo gyventi. Ji glaudė jį žudomai, be raudojimo verkdamas spaudė jį, kol pajuto, kad jis nejudė: buvo uždušęs.

O dabar? — galvojo ji, — o dabar ką darysiu? Dabar reikėjo užkasti. Kad neprasimūtų jo kvapas, kad paklydęs šuva ar piktėsnis žvėris jo neišraustų, kad niekuomet nebūtų surastas jis — ir jos nusikalto.

Ji gulėjo ant žalių kaimynų, kaip nusausęs medis, tokia ji buvo pavargusi. Gulėjo ir kalbėjo sau: štai turiu pailsėti, turiu atsigauti. Ji gulėjo tyliai, vos kvėpuodama, bet jai taip buvo nyku iš vienišumo, jog atrodė, apsidžiaugtų ir tuo, jeigu atsivertų ją dvarinys ir juoktų ir tyčiotųsi, bet, kad tik tai būtų ne viena.

(Bus daugiau)

MIESTELIS,
KURIS
BUVO
MANO

NELĖ
MAZALAITĖ

Laimėjęs "Aidų" premija

(3)

Niekas negalėjo jos užpulti — ji buvo neturtinga, nebuvo ko atimti nei jos trobelėje nei jos kišenėje. Pagaliau, ir nedorų žmonių nebuvo šioje apylinkėje — ką manai, juk tas atsitiko beveik prieš šimtą metų. Ir ji buvo sveika, jokie širdies smūgiai tada nebuvo madoje. Tikrai, stačiai juokinga nesuprasti, kad ne ji pati ten įgriuvo, pati save už sprando mūrdė? Kas kitas galėjo padaryti tai, jeigu ne dūšėlė?

Beje, kaimas buvo visiškai netoli. Pasertupiai. Ir atsirado ten žmonių, kurie girdėjo naktį šauksmus, tačiau tokiu metu, tegalėjai sumaišyti juos su sapnu. Arba gaidys užrėkė tą pagalbos maldavimą — niekas neitė jokios reikšmės, jeigu ir pasiklausė. Bet kai rytmetį, važiuodamas į maldūną, vienas ūkininkas atrado negyvają — tada kaimė kelėtas jautėsi susigrauzę ir tarė: "Jeigu būčiau bėgęs gelbėti, gal ji būtų dabar gyva".

Rusų policija truputį paklausinėjo apylinkėje, bet ką jie galėjo atrasti, jeigu tai ne žemiškos rankos darbas. Be to, ko jiems buvo labai rūpintis, čia gi buvo tiksliai paprasčiausia bobelė, viengungė, rankpelnė, iš jos mirties niekam nekliviuo pelno, nei buvo nuostolio. O ir dabar — tik tai žemaitė.

Bereikėjo palaidoti, ir nors ji neturėjo giminių, žmonės ir kunigai su bažnyčia ir šventoje vietoje, papirpjos kapinėse, pakasė kūną, tegu išlisi ramybėje. Ir kaip dera, kaip įprasta, pastatė krikštėlį prie Sertupio. Ir sako, kad niekas, saulėi nusileidus, vienas nebesimaišė čia, ir net išgeriantieji pasistengdavo anksti nusilakti ir su šviesa grįžti, kad netektų susidurti su

Ateitininkų septintasis kongresas

Septintasis Ateitininkų Federacijos kongresas įvyko liepos 2-4 Toronte, Kanadoje. Suvažiavo iš tolimų Kanados bei Amerikos miestų, iš Hamiltono, Montrelio, Chicagos, Los Angeles, New Yoko bei kitų — net Europos ir Australijos. Susirinko diskutuoti bei svarstyti Ateitininkų Federacijos dabartinių uždavinių ir dabartinių problemų pagal kongreso šūkį: „Atvirybė laikui, ištikimybė idealui!“

Nors jaunimas, moksleiviai ir studentai, spėjo kongreso išvakarėse susipažinti per savo atskiras programas, kongresas oficialiai prasidėjo šeštadienio rytą, kai po 8 val. prasidėjusios registracijos, Toronto Priskelimo parapijos klebonas T. Placidus Barius, O.F.M. sukalbėjo invokaciją, taip atidarydamas kongreso programos eigą. Šio pradedamo posėdžio metu kalbėjo dr. J. Sungaila, kongreso rengti komiteto pirmininkas, buvo tarybos pirmininko dr. A. Damušio žodis, ateitininkų federacijos valdybos darbų apžvalga, kurią atliko dr. Vytautas Vygantas ir kun. Viktoras Dabušis, ir baigė dr. Antanas Sužiedėlis paskaita „Žvilgsnis į ateitininką žmogų iš psichologinės pusės“. Po paskaitos, visai publikai dalyvaujant, sekė gyvos diskusijos pranešimų ir paskaitos klausimais.

Popietinę programą sudarė simpoziumas, kurį pravėdė dr. Kęstutis Keblys, ir į kurio dis-

kusijas buvo pakviesti dalyvaujanti kun. dr. F. Juzevičius, kun. K. Trimakas, S.J., studentų sąjungos dvasios vadas; J. Boguta, studentų sąjungos buvęs pirm., ir A. Kasulaitis. Šiame simpoziume ir kiti kongreso dalyviai išjungė, diskutuodami ateitininkų laikyseną šiuolaikiniuose tautinių ir tarptautinių problemų atžvilgiu.

Kadangi jaunesnieji federacijos nariai nelabai šiose diskusijose galėjo dalyvauti, jiems buvo suruoštas atskiras jaunųjų ir jaunesniųjų moksleivių posėdis, kuriam vadovavo Nekalto Prasidėjimo seserys ir Toronto moksleivių globėjai.

Labai pilną ir įdomią dienos programą užbaigė literatūros ir muzikos vakaras Toronto universitete Hart House teatro salėje; į vakarinę programą atvyko ne tik suvažiavę ir vietiniai ateitininkai, bet ir kiti iš Toronto bei apylinkių lietuvių visuomenės. Daug kam teko stovint klausytis, o daug kam visai nepasisekė į salę įeiti. Nors programa buvo gan ilga, ji buvo tiek įvairi ir įdomi, kad publika mielai visą išklauzė; programa prasidėjo tam sia scena, kurioje skambėjo Haendelio „Pasaulio Sukūrimas“; kada scena nušvito, joje stovėjo vakaro literatūrinės dalies skaitytojai, Salvinija Gedvilaitė ir Juozas Bolevičius (Boley), atlikdami poeto Kazio Bradūno paruoštą ateitininkų kūrybos pyne. Po pertraukos į-

vyko muzikinė vakaro dalis, kurioje dalyvavo Aldona Kepalaitė, skambindama Dariaus Lapinsko kūrinius; solistai Prudencija Bičienė ir J. Vaznelis, atlikdami įvairių lietuvių kūrėjų kompozicijas, jų tarpe ir D. Lapinsko. Po vakarinės programos visi nuvažiojo į Priskelimo parapijos salę, kur buvo pasiūlytas šėkai.

Sekmadienio programą pradėjo Sv. Mišios, kurias laikė vysk. V. Brizys, pamokslą pasakė vysk. Pr. Brazys, MIC, pakartodamas ir, praplėsdamas kongreso šūkio mintis, pabrėždamas atvirybę ne vien laikui ir aplinkai, bet ir savo artimui. Pamaldų dalyviai giedojo kun. Br. Markaičio, S.J. sukurta giesmės, „Bendruomenės Aušra“. Sv. Mišių metu buvo pašventintos Toronto ir Detroito studentų draugovių naujai įgytos vėliavos.

Po pietų pertraukos visi ateitininkai ir svečiai pripildė Priskelimo parapijos salę iškilmingam posėdžiui, kuris baigė rimtąją kongreso dalį. Po garbės prezidiumo sudarymo ir jaunųjų ateitininkų įžodžio, Ateitininkų Federacijos vadas dr. Juozas Girnius pristatė savo paskaitą „Ateitininkų idėjiniai pagrindai ir laiko uždaviniai“. Taip pat buvo pristatyti svečiai, tą rytą išrinkto naujos tarybos pirmininko dr. V. Varlejo žodis, sveikinimai ir deklaratyvinė rezoliucija apie Bažnyčios persekiojimą Lietuvoje,

kurią perskaitė Arvydas Barzdukas.

Po kongreso atliktų rimtųjų darbų dalyviai susirinko pasikutinio punkto — banketo. Čia, vaišių ir pasilinksminimo metu, buvo įterptos baigimo kalbos, jų tarpe Toronto arkivyskupo P. F. Pocock sveikinimas ir dr. Vytauto Vyganto, Pax Romana pirmininko, žodis. Neįaktytas įvykis banketo metu buvo naujos jaunųjų uniformos pristatymas, kurį atliko du jaunučiai, vedami globėjos Vidos Tamulaitytės.

Kongresui pasibaigus, visi ruošėsi namo grįždami, kad kongresas per greitai pasibaigė, kad tų išpučių užteks ilgai sekančio tokio suvažiavimo, kad kongreso organizatoriai atliko tikrai puikų, sunkų darbą — programa ypatingai sklandžiai praėjo, visuomet vietoj, visuomet laiku. Pagaliau kiekvienas išvažiojo nusiteikęs, kad ir jo mintis bei darbus kasdieniniame gyvenime įtaigo-

KONSELEBRACIJOS MIŠIAS už mirusius ateitininkus aukojo vysk. Pr. Brazys, MIC (viduryje) drauge su šešiais kunigais. Visos kongreso nuotraukos P. Ažulio.

tų kongreso šūkis: atvirybė laikui, ištikimybė idealui!

S. Gedvilaitė

SU ISPŪDŽIAIS IŠ KONGRESO

Kongreso aprašymas daros pilnesnis, kai prie jo pridėsi asmeninius išpuščius. Keletas pasisakymų į klausimą: kas labiausiai patiko ar nepatiko kongrese. Pasisakymai yra skirtingo amžiaus, skirtingos vitybės jėgos ar net geografinės padėties asmenų.

PREL. JONAS BALKŪNAS iš New Yoko:

Kongresas buvo grafas. Gausus. Didžiulis sąrašas pūtelė. Baketas pilnas. Darytoje net stačiū pristojė. Paskaitos labai geros. Federacijos vado žodis — buvo ko pasiklausyti. Simpoziumas neįprastas, keistas, bet daug minčių išryškino. Iš visų trijų Amerikoje ateitininkų kongresų man išpučingiausias buvo jubilėjinis — Chicagoje, prieš penkeris metus. Bet savo gausumu, organizacija ir šis nemenkesnis.

DR. KAJETONAS ČEGINSKAS iš Europos:

Išpučį darė didelis skaičius — vyresnių ir jaunesnių. Nuo

vieno Amerikos kontinento krašto iki kito, net iš Australijos ir Europos. Sutinki daug metų nematytų asmenų. Matai jų išorę pasikeitus, bet viduje tą patį ugnelę. Pažįsti jaunuosius atžalas ir pajauti organizacijos vitalinę jėgą. Ir programoje buvo manifestuotos stiprios intelektualinės kūrybinės jėgos — dr. J. Girniaus ir dr. A. Sužiedėlio paskaitos gerai paruoštos. Jų minties, žinoma, kongrese išsenti neįmanoma; tada jų mintis bus galima perprasti ir įglausti iš savo galvojimą, kai jos bus paskelbtos.

Simpoziumas parodė, kad kalbos apie kartų konfliktą yra perdėtos. Konfliktas nėra tokie atžalus gyvenime, kaip jis atrodo formuluojamas žodžiais. Ar nebūtų prasmingiau ateityje tokiais atvejais sugrupuoti kongreso dalyvius sekcijom pagal jų artimą visuomeninį darbą. Pvz. daugelis ateitininkų dalyvauja bendruomenės veik-

me. Būtų naudinga susitikti ir bent pasimatyti bendro darbo ploto dalininkams.

SALVINIJA GEDVILAITE, iš New Yoko, studentė:

Man paliko didelį išpučį. Tokia daugybė ateitininkų ir jų svečių! Gal dėl to, kad buvau pirmu sykiu tokiame kongrese. Kiti mano draugai, kuriems tai nebuvo pirmas kartas, sakė, kad kongresas nebuvo užtenkama iškilmingas ar prašmatnus. Ir tai, ką girdėjau, man buvo staigmena: galvojome, kad mes, studentai, esame ateitininkuose patys pajėgiausi; pamačiau, kad tai buvo tik išvaizdavimas: galime daug ko pasisemti iš jaunesniųjų senbraugių. Kiek minties buvo federacijos vado paskaitoje, nors patys jaunesnieji negalėjo jos įveikti. Jei ko galia apgailestauti, tai tų kalbėtojų, kuriems teko kalbėti banketo metu, o ir sekmadienio posėdis buvo per ilgas. Visas Torontas stebina — koks lietuviškas: kur tu rasi, kad lietuviškoje mokykloje būtų 600 mokinių!

DR. VIKTORAS GIDZIŪNAS, O.F.M., buvęs ateitininkų federacijos dvasios vadas:

Kongresas padėjo atskleisti

save pačius. Sau pažinti uždaviniai buvo skirtos ir paskaitos bei diskusijos. Kaip paprastai jose labiau buvo keliama tai, kas neigiama; mažiau šviesioji pusė; mažiau kalbėta ir apie priemones reikalam taisyti. Ta prasme kongreso eiga gali būti pratęsta tolimesniame kiekvieno galvoje ar mažesniuose pasikalbėjimuose. Lyg pratęsimas jau buvo sekmadienį vyskupo Pr. Brazio pamokslas. Jame buvo priminta apaštalinio darbo pareiga rūpintis lietuvių išlaikymu, nes to reikalauja artimo meilė — negalima mylėti kitų, jei nemokame savęs mylėti. ... Buvau nauja ir išpučingai matyti koncelebraciją ir visas mišias kalbamais lietuviškai. B. Markaičio sukurta „Mišios“ nepadarė išpučio dėl nepasiruošimo tokiai gausiai masei jas giedoti. Jei ko buvo per daug kongrese — tai kalbų, sveikinimų. Neateitininkai klausytojai koncerte vertino, kad per ilgus buvo ir ateitininkų kūrybos montažas.

IŠ LDS VEIKLOS

Lietuvių Darbininkų Sąjungos centro valdybos posėdis įvyko birželio 26 Bostone. Posėdžiui pirmininkavo pats pirmininkas V. Kudirka. Sekretoriui Juozui Glavickui iš Worcester, Mass., neatvykus, susirinkimas įgaliojo B. Jakutį protokolą surašyti.

Apžvelgta 50 metų veikla ir prisiminti pirmieji steigėjai. Jie bus kviečiami dalyvauti jubilėjiniam seime. Seimas bus rudenį Bostone, nes čia gimė ir pati sąjunga.

Posėdyje dalyvavo: pirm. V. Kudirka iš Norwood, Mass., vicepirm. V. Paulauskas iš Lowell, Mass., išd. B. Kapocienė iš Bostono, Mass., išd. globėjai Stasys Šrupas iš Hartford, Conn., Teklė Mitchell iš Nashua, N. H., B. Jakutis iš Medford, Mass.

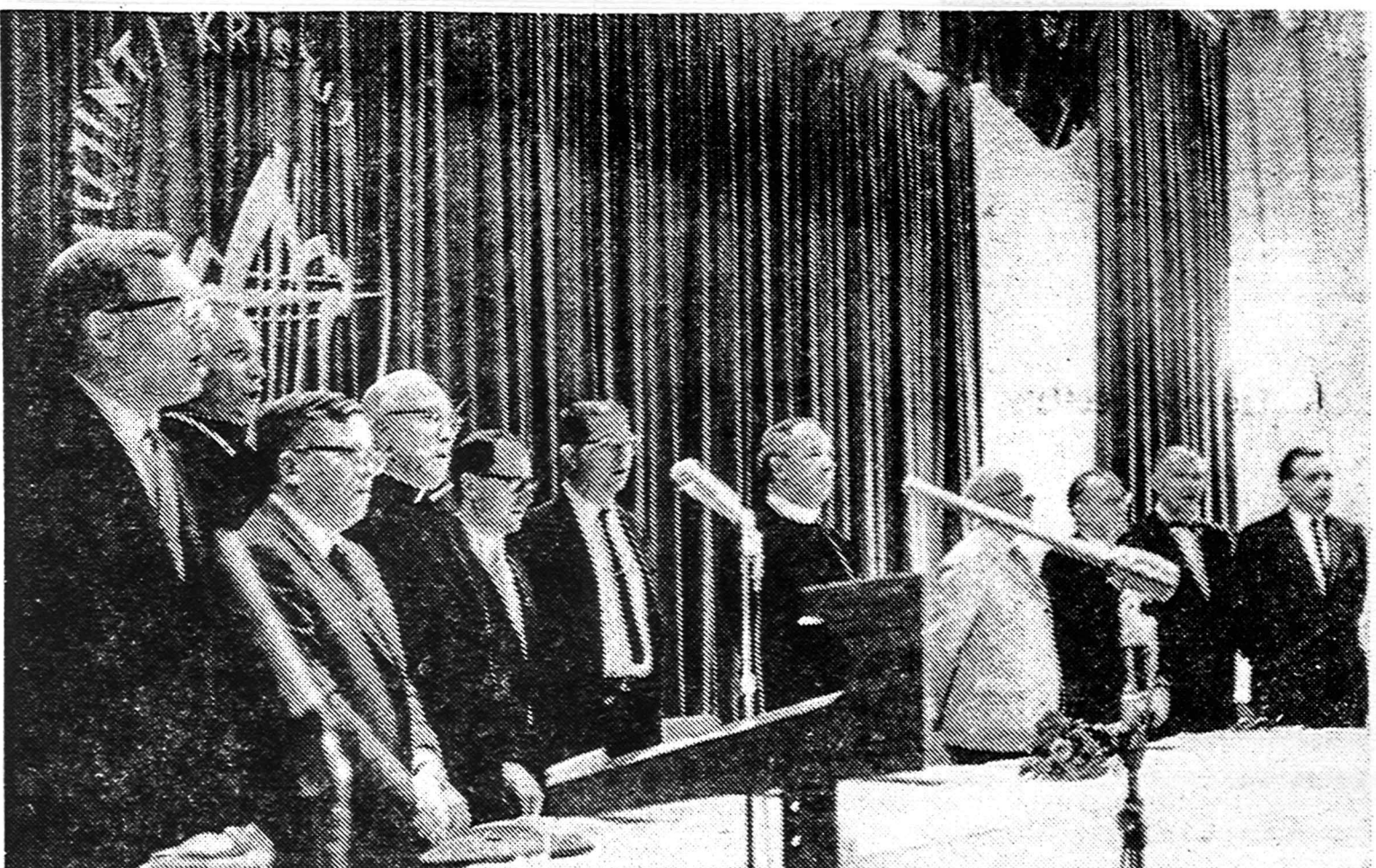
Dalyvis

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Anatolijus Kairys — VISČIUKŲ ŪKIS, trijų veiksmų satyrinė komedija, laimėjusi Chicagos Scenos Darbuotojų Sąjungos premiją. Išleido Terra, įrista į kietus viršelius, 91 psl., kaina nepažymėta.

DAIGELIAI — Chicagos aukštesniosios liuanistikos mokyklos metraštis. Pirmoje dalyje — mokinių kūrinių, įvairūs aprašymai; antroje dalyje — mokyklos istorija. Metraštį išleido tėvų komitetas, 248 puslapiai, gausiai iliustruota, kaina nepažymėta.

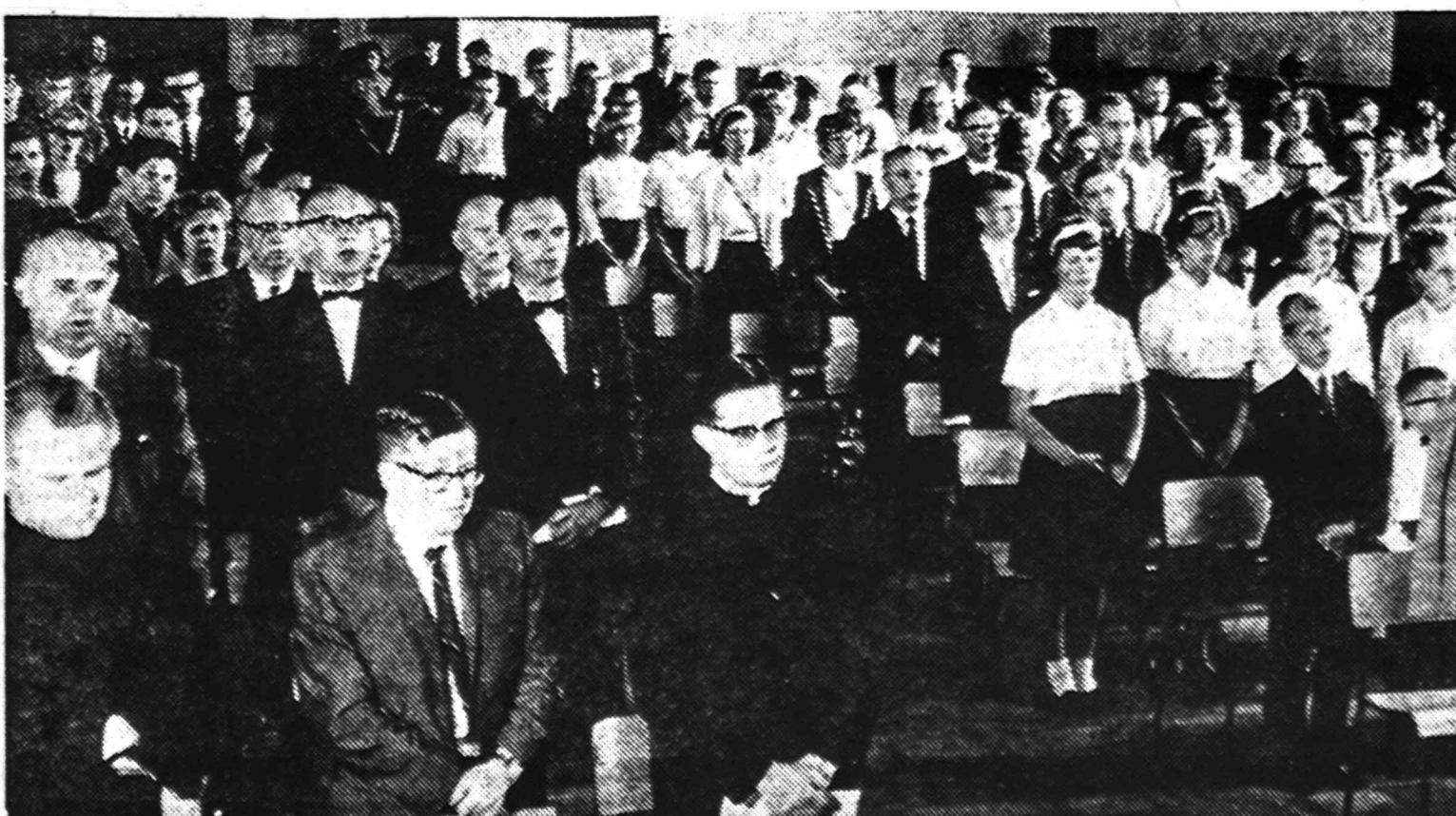
THE LIVING TESTAMENT OF FAITH AND COURAGE — Sibiro maldaknygės liuksusinė laida, išleista kun. L. Jankaus ir dr. J.K. Valiūno lėšomis, duodama visiems, kurie savo auka parėmė Balfio darbus. Knygoje įdėtas originalo nuos. S.J., bei R. Sealey vertimas į anglų kalbą, visų laidų kardinolų įvada ir k. Aplankas ir iliustracijos P. Osmolskio, spaudos darbus atliko Romuva.

ISKILMINGO POSĖDŽIO PREZIDIUMAS, giedant tautos himną. Iš k. į d. V. Kleiza, kun. V. Martinkus, dr. J. Girnius, prel. J. Balkūnas, dr. K. J. Čeginskas, dr. V. Vardys, vysk. V. Brizys, J. Baciūnas, dr. St. Bačkis, dr. A. Damušis ir dr. V. Vygantas. Trūksta vysk. P. Brazio ir gen. konsulo J. Zmuidzino.

JAUNIEJI ATEITININKAI svečiuose pas Nekalto Prasidėjimo seseris.

KONGRESO dalyviai himno metu.

LITERATŪROS IR MUZIKOS VAKARO dalyviai. Iš k. į d. Jonas Vaznelis, Dalia Skrinškaitė, Salvinija Gedvilaitė, Aldona Kepalaitė, Juozas Bolevičius ir Prudencija Bičienė.

KONGRESO dalyviai himno metu.

Jubiliejinė berniukų stovykla Kennebunkporte

Liepos 3 vėliavos pakėlimu buvo atidaryta 15-toji berniukų stovykla tėvų pranciškonų vienuolyne Kennebunkporte, Maine. Stovyklon susirinko virš 80 berniukų iš įvairių vietovių: Chicago, Bostono, Hartfordo, Providence ir kitų, bet už vis daugiausia iš didžiojo New Yorko bei jo apylinkių. Čia stovyklautojai įgaus patirties, bendraus su vienmečiais savo kilmės berniukais, pagilins lietuvių kalbos žinias ir drauge praleis šiltąsias vasaros dienas gražioje Atlanto pakrantėje.

Daugeliui tai jau nebe pirmi metai, ir jie greitai įsijungė stovyklos gyvenimui. Kitiems stovykla nauja ir neįprasta — ir draugai, ir stovyklos tvarka, nes tai pirmas kartas, kada juos tėveliai išleido toliau nuo

namų. Čia stovykloje ne tik žaidžiama ar maudomasi Atlanto bangose ar melsvam baseino vandeny, bet reikia ir nuolat laiku keltis ir miegoti eiti, reikia pačiam lovą pasikloti, kambarius susitvarkyti ir eiti į pamokas, kurios visai skirtingos nuo įprastų privačios mokyklos. Čia mes mokomės lietuviškų dainų, giesmių, gimtoje kalboje rašome įvairiomis tenomis, pvz. kokia mūsų pažiūra į "didelius" gyvenimo įvykius, kaip mes patys juos sutvarkytume" ir pan., o kas daugiau talento turi, rašo net straipsnius, noveles ir eilėraščius. Kad tai paskatintų, tėv. Barnabas Mikalauskas paskyrė 30 dol. premijoms, kurios varžybų keliu bus padalintos dailiojo skaitymo, rašymo

ir deklamavimo laimėtojams. Mes taipgi esame numatę paminėti jaunimo rašytojus kaip Praną Mašiūtą, nuo kurio mirties (1940) sukanka 25 metai. Minėsime ir rašytojų vysk. Motiejus Valančiaus 90 metų mirties sukaktį. Liepos 17 yra skiriamas Dariaus ir Girėno paminėjimui, gi po to bus Lietuvos partizanų prisiminimas.

Pas mus vyksta įvairūs žaidimai, kuriuos įdomiai praveda stovyklos komendanto padėjėjai: Garsas Palys, Paulius Bagdžiūnas ir ypač naujų mėgiamas Petr. Vainius. Numatoma ir sporto varžybos. Tam reikalui Eleonora Urbelienė yra paskyrusi 10 dol. premijoms, tad dabar visi nekantriai laukia pasirodant mūsų sportininkų: plaukikų, sviedinio meistrų, bėgikų batuose ar maišuose ir kt.

Siais metais stovyklai vadovauja Tėv. Rafaelis Sakals, komendantu yra pakviestas Juozas Benešius, turįs didelį patyrimą skautų stovyklose. Jo pavaduotojai jau anksčiau minėti Garsas, Paulius ir Petras ir kultūrinių meninių parengimų vadovė bei lituanistikos mokytoja Beatrice Kleizaitė — Kerbelienė. Jubiliejinės stovyklos globėjas yra Tėv. J. Gailiusis, pranciškonų vienuolyno viršininkas ir provincijos patarėjas.

VDR

NAUJI LIETUVIAI PRANCIŠKONAI

I lietuvių pranciškonų provinciją klieriku įstojo Jonas Degutis. Noviciatą atliko jis pasiūstas į Kaliforniją San Miguel vienuolyną. Vienuoliniu abitu įvilktas liepos 4 d. Pasirinko Tado vardą. Jonas Degutis yra universitetinio išsilavinimo ir pasižymėjęs darbu tarp jaunimo. Jis ilgą metų eilę veikė Jaunimo Centre Chicagoje. Baigęs vienerių metų noviciatą, studijuos teologiją.

San Miguel vienuolyne noviciatą atlieka ir kitas chigagietis: klierikas Vincentas — Saulius Gumauskas. Noviciatą jis baigė šį rudenį ir studijuos filosofiją.

San Miguel vienuolyne liepos 4 d. noviciatą pradėjo ir vienas lietuvių pranciškonų provincijos brolis — Bonaventura Jakavičius. Jis baigė šv. Antano gimnaziją Kennebunkporte ir nutarė pasilikti broliu. Iki noviciato dirbo spaustuviėje Brocklyne.

Brolis eiles papildė dar Algimantas Vilkas taip pat iš Chicago. Jis pas lietuvių pranciškonus įstojo šį pavasarį, baigęs karinę tarnybą ir tuo tarpu gyvena Kennebunkporto vienuolyne kaip kandidatas.

PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITĖS MINĖJIMAS PHILADELPHIJOJE

Pavergtų tautų savaitės minėjimas Philadelphijoje įvyks liepos 18, sekmadienį, 3 v. popiet prie istorinės Nepriklausomybės salės. Minėjimą rengia komitetas, sudarytas iš 15 pavergtų tautų, jų tarpe ir lietuvių.

Programoje bus JAV himnas, lietuvių kunigo kleb. dr. K. Batučio invokacija, komiteto pirmin. prof. dr. J. App žodis. Programine ka'ba pasakys prof. dr. L. Dobrianski iš Washingtono. Bus pakelbtos Philadelphia burmistro ir Pensilvanijos gubernatoriaus proklamacijos, priimtos rezoliucijos. Prie Laisvės varpo padės vainiką.

Tą pačią dieną 1 val. istoriniame JAV laive — U. S. S. Olympia, — kuris stovi Delaware upėje, pavergtų tautų atstovai pasirašys rezoliuciją.

Lietuviai prašomi kuo daugiau dalyvauti. Moterys prašomos pasipuošti tautiniais drabužiais.

J. S.

15-JI BERNIUKŲ STOVYKLA Kennebunkporte, Maine. Nuotr. B. Kerbelienė.

PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITĖS MINĖJIMAS

Sekmadienį, liepos 18, Buffalo mieste iškilmingai atidaro pavergtųjų tautų savaitę. Eisenai vadovaus New Yorko valstybės karo veteranų vadas Arthur J. Vater, kuris, kreipdamasis į visas tautines grupes, kviečia jas kuo gausiau dalyvauti.

Jūsų gausus dalyvavimas šioje eisenoje, — rašo jis, — atkreips mūsų žmonių dėmesį į tas nežmoniškas sąlygas pavergtuose kraštuose ir per-

BUFFALO, N. Y.

spės juos, jog reikia būti stipriems ir gerai pasiruošusiems, kad panašus likimas neištiktų ir šio krašto. Ši jūsų demonstracija daug padės Amerikai kovoje už taiką ir teisingumą pasaulyje. Už šią eiseną nebus duodama jokių prizų nei atlyginimo. Aš būsiu patenkintas, kad jūs prisidėjote, o jūs turėsite pasitenkinimą, kad galėsite prie jos prisidėti.

Mieli lietuviai, atrodo, kad prie šio trumpo veteranų vadovaujamo nio netenka ir bepridėti. Palikime savo asmeniškus reikalus nušalyje ir būtinai dalyvausime šioje eisenoje. Iškeldami savo tautinę vėliavą prie miesto rotušės, parodykite, kad mes prieš Lietuvos pavergimą dar protestuojame ir reikalaujame jai laisvės.

Tad visi Buffalo, Niagara Falls ir apylinkės lietuviai yra kviečiami šioje eisenoje dalyvauti.

PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITĖS MINĖJIMAS

Pavergtųjų Savaitės minėjimo tvarka bus tokia:

1. Sekmadienį, liepos 18, tarp 1:30 ir 2:30 val. popiet visos tautinės grupės renkasi prie savo vėliavų Main ir Tupper gatvių sankryžoje ir formuojasi eisenai. Lygiai 2:30 val. prasideda eiseną. Einama Main ir Genesee gatvėmis iki miesto rotušės (City Hall), kur bus vietos katalikų vyskupo invokacija, trumpos kalbos ir pavergtųjų tautų vėliavų iškėlimas.

2. Trečiadienį, liepos 21 d., 12 val. priešpiečiai Statles Hilton viešbuty. Kalbės kongresmanas T. J. Dulski. Įėjimas į priešpiečius \$2.75 asmeniui.

3. Sekmadienį, liepos 25 d., 7:30 val. vakare, Delaware parke prie Albright-Knox Art Gallery (1285 Elmwood Ave.) koncertas ir pavergtųjų tautų savaitės uždarymas. Kalbės ponia E. Hyder. Įėjimas visiems nemokamas.

P. T. Savaitės minėjimo komiteto narys

BALTIMORES ZINIOS

Šv. Kazimiero draugijos pagėbininkės liepos 10 rengė ekskursiją į Allenberry, Pa. klanus. Autobusas išvyko rytmetį iš Westview rajono. Grįžo į Baltimore tą patį vakarą.

C. Y. O. šv. Alfonso parap. jaunimas liepos 21 rengia gegužinę Marylando valstybės gražiame Ocean City pajūryje. Kas galvoja važiuoti, raginami iš anksto įsigyti bilietus. Autobusas išvažiuos nuo šv. Alfonso mokyklos anksti rytą ir grįš tą patį vakarą.

Marylando Amerikos legionierių organizacija savo metinį seimą šaukia liepos 21, 22, 23 ir 24 Baltimore. Visos seimos sesijos vyks Lord Baltimore viešbuty. Seimas prasidės iškilmingu posėdžiu 8 v. vak. Kun. A. Dranginis, Lietuvių Posto 154 kapelionas, atkals invokaciją. Seime taip pat daly-

vaus Baltimore miesto majoras Theodore McKeldin ir kiti pareigūnai.

Suaugusių klubas ruošia vėžių šventę — "Crab Feast" liepos 31 Alberto Juškaus namuose ir kieme. Visi, kurie galvoja dalyvauti, prašomi iš anksto apie tai pranešti rengimo komitetui.

Vincas Baranauskas, senos kartos lietuvis, sulaukęs gražios senatvės — 79 m., staiga mirė savo namuose liepos 2 d. Velionis ilgus metus dirbo prie Penna. geležinkelio. Gedulinę mišios buvo atnaušintos už jo sielą šv. Alfonso bažnyčioje liepos 5. Palaidotas Holy Redeemer kapinėse. Liko nuliūdusi žmona Marė, nuliūdusios dukros: Ona, Veronika, Marytė ir Elena, nuliūdę sūnūs: Adomas, Antanas, Pranas, Vincas ir Juozas ir 20 anūkų.

Jonas Obelinis

IŠ VISUR

— Lietuvos, Latvijos, Estijos Laisvės Komitetai, ryšium su Baltijos kraštų 25 metų okupacijos sukaktim, paskelbė manifestą. To manifesto atskirą laidą parūpino ir arabų kalba.

— Kun. Albinas J. Rupšis mirė Spring Valley, Ill., birželio 20 d. šv. Margaritos ligoninėje. Palaidotas birželio 23 šv. Marijos kapinėse, Ohio, Ill. Velionis 16 metų (1923 - 1939) buvo Spring Valley lietuvių šv. Onos parapijos klebonu. Paskutinius gyvenimo metus praleido šv. Margaritos ligoninėje kaip pensininkas. Buvo gimęs 1881 gegužės 30 d. Kareiviu dalyvavo rusų - japonų kare 1905. I Ameriką atvyko suaugęs. Gimnazijos ir seminarijos mokslo baigė St. Bede, Peru, Ill. Kunigu įšventintas 1923 m. liepos 22 d. Yra rašęs "Drauge" ir "Darbininke", pvz. "Darbininke" spausdinome, kaip jis su rusų kariuomene keliavo per Baikalo ežerą.

— Iš Alto liepos 8 gautas komunikatas apie Bendrojo baltiečių komiteto atsilankymą pas valstybės sekretorių Dean Rusk birželio 23; jam įteikto memorandumo tekstas ir birželio 21 Atstovų Rūmuose priimtoji rezoliucija Baltijos valstybių reikalui Con. R. Nr. 416. Informacija apie atsilankymą pas valstybės sekretorių Darbininke buvo birželio 30.

— Iš Pavergtosios Europos Seimo gautas tekstas pareiškimo, kuris buvo įteiktas J. Tautų delegacijos birželio 28, ryšium su J. T. 20 metų sukaktimi.

— Tautinių šokių kursai, rengti JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos, pasibaigė birželio 26. Kursai tęsėsi dvi savaites, juos lankė 29 asmenys. Baigimo pažymėjimus gavo 16 asmenų ir kursų lankymo 8. Dauguma baigusiųjų jau dabar vadovauja tautinių šokių rateliams.

Sekmadienį, rugpiūčio (August) 1 d.

Visi keliai veda į metinį

"Lietuvos Atsiminimų" Radijo

— "Rūtos"

PIKNIKA

rengiamą Didžiojo New Yorko lietuviams

JAMAICA POLISH NATIONAL HALL & PARK

108-11 Sutphin Boulevard, Jamaica, L.I. N.Y.

- Lietuvaitės gražuolės rinkimas — Miss Lithuania, 1965
- Tautiniai šokiai ir dainos.

PIKNIKO PRADŽIA — 1 v. p.p.: ŠOKIAI nuo 5:30 iki 9:30 v.v. MENINĖ PROGRAMA 4:30 val. p.p. Gros T. Maksymowicz orkestr.

— Piknikas įvyks bet kokiam orui esant —

Įėjimas — \$1.25

Lietuviškų valgių bufetas • Veiks "Darbininko" spaudos kioskas

Nuoširdžiai Jus kviečiame!

Prof. JOKUBAS J. STUKAS, Direkt.

PADEKITE PRANCIŠKONAMS PASTATYTI LIETUVIŲ KULTŪROS CENTRĄ NEW YORKE

VIENUOLYNĄ-KOPLYČIĄ, SPAUSTUVĘ, PATALPAS LIETUVIŲ VISUOMENINIAM REIKALAM

Aukos siunčiamos adresu:

BUILDING FUND
FRANCISCAN MONASTERY
680 BUSHWICK AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Aukojusieji 1000 dol. tampa garbės fundatoriais

500 — amžiniais nariais

100 — fundatoriais

aukėjusieji mažiau — rėmėjais.

Galima įrašyti ir mirusių (memorial). Aukotojų vardai bus įrašyti pastato garbingoje vietoje ir prisimenami vienuolių maldose bei mišiose.

Pažadu auką statybų fondui \$

Siunčiu auką statybų fondui \$

Įrašau mirusį

Siuntėjas

Adresas

Visoms aukoms atskaitoma mokesciai (Tax deductible)

LIETUVIŲ DIENA PIKNIKAS

sekmadienį

rugpiūčio 1, 1965

PRANCIŠKONŲ VIENUOLYN

Kennebunkport, Maine

DIENOS PROGRAMA:

11:00 — Iškilmingos šv. Mišios Liurdo šventovėje. Mišias aukoja buvęs pranciškonų provincijolas ir dabartinis vienuolyno viršininkas Tėv. Jurgis Gailiusis. O.F.M., minėdamas savo 25 metų kunigystės jubiliejų. Pamokslą sako provincijolas Tėv. Leonardas Andriekus, O.F.M. Gieda Bostono šv. Petro parapijos choras, vadovaujamas komp. J. Kačinsko. Vidurdienį prasideda kopylčioje garsieji Parciunkulės atlidai.

12:00 — Pietūs.

3:30 — Kultūrinė programa Gimnazijos sporto salėje. Dainuos Bostono šv. Petro parapijos choras, vadovaujamas komp. J. Kačinsko. Tautiniams šokiams vadovaus p. Ona Ivaškiene.

Pranciškonai kviečia visus dalyvauti šioje metinėje šventėje, pasinaudoti atleidų malonėmis, pasidžiaugti lietuviška aplinkuma ir paremti naujos kopylčios statybą.

SPORTAS

Sekmadienį piknikas ir futbolo turnyras

Sį sekmadienį, t. y. liepos 18 d., Throgs Neck stadione Lietuvos Atletų Klubas sporto sekcija rengia savo metinį pikniką, kurio metu įvyks futbolo turnyras. Dalyvauja net 6 komandos — Shamrock Rovers, Yonkers SC., Schwaben SC., Austrian FC, GAAC ir mūsų LAK. Pikniko ir turnyro pradžia — 12 v. vidurdienį. Throgs Neck stadionas ir sodas yra gražioje vietoje prie vandens. Vakare šokiai įvyksta ten pat esančioje vakarienių klubo salėje, grojant mūsų orkestrui.

Pabaltiečių žaidynės

Liepos 17 d. Lakewood, N.J., įvyksta pabaltiečių vasaros žaidynės, kurios apima futbolą, lengvąją atletiką ir plaukymą. Žaidynių rengėjai — estai, kurie minėtamė Lakewood turi nuo seniau išigiję didelę vasarvietę. Futbolo lietuviai atstovauja dabartinis mūsų meistras — Brooklyn Lietuvos Atletų klubas, kuris šioms varžyboms jau ruošiasi. Pernai žaidynės laimėjo Clevelande latviai, įveikę mūsų šiuos 2:1. Šiemet mūsų šalis pasiryžę atsigręžti, nors turima sunkumų gerokai su sudėtimi. Iš pernyktės komandos pasigysime kariuomenėje tarnaujančių Va-

Richmond Hill išnuomojamas butas iš 4 kambarių, trečiam aukšte. Geras susisiekimas, arti mokykla ir bažnyčia. Skambinti po 6:30 v.v. Virginia 9 1436.

Išnuomojamas šviesus-erdvus kambarius su baldais prie gero susisiekimo Ozone Parke. Skambinti po 6 val. vakarais VI 3-8510.

Išnuomojamas Ridgewood gražus butas iš 6 kambarių prie gero susisiekimo. Pagaudina suaugusių šeima. Nuomos kaina labai prieinama. Informacijai Tel. EV 2-6440.

Parduodami 2 namai su pilnu įrengimu ir šildimu už 10,000 dol. Vienas pastatas iš 6 kambarių, kitas iš 4. Vieta labai graži ir prie gero kelio upstate 75 mylios nuo New Yorko, pakeliiui ir Albany. Informacijai skambinti vakarais tarp 7-9 val. CE 6-7140 arba rašyti: A. Sanders, Box 514 Marlboro, New York.

Parduodamas. Woodhaven North 3 šeimų alyva apšildomas namas su garažu 2 automobiliams. Moderni virtuvė su vonia. Kaina 29,900 dol. Lotas 40x100. Kreiptis Ohlert Real Estate VI 7-2062.

Ieškomas laikinam darbui studentas, kuris turi vairavimo leidimą. Skambinti STagg 2-59 38.

LIETUVIŠKA VASARVIETĖ

BANGA

CAPE COD, MASS.
GREAT MARSH RD.
CENTERVILLE, MASS.

Prie Atlanto vandenyno, Golfo srovės šildomo garsaus Craigville Beach.
Patogūs kambariai ir atskiri namukai, kur patiems galima gamintis valgi.
Skautus lietuviški valgiai.
Grynas pušų oras ir rami vietovė polsui.
Svečiams bei savų automobilių — transportacija į ir iš papuldyčio.
Sėlia "Banga" randasi ežeras su papuldyčiu. Zuvavimo mėgėjams yra laivėlis.
Norintieji puikiai praleisti atostogas prašomi su užsakymais kreiptis šiuo adresu:

A. Bakšys
BANGA
Box 188, Centerville
Cape Cod, Mass.
Tel. (617) SP 5-4633

siliausko ir Remėzos II. Užperėitą savaitę jų pėdomis pasėkė ir Budraitis. Trijų pagrindinių žaidėjų pakeitimas, aišku, sudaro problemą. Vadovas Klivėčka Sr., atrodo, prie tokių problemų yra jau metų bėgyje pripratus. Tikėjimės, — galvėsūki sėkmingai išspręs. Beje, gera žinia, iš kariuomenės pagaliau grįžo visų pasigestas ir seniai lauktas — Kulys, kuris jau žais minėtose pabaltiečių varžybose. Lietuviam futbole atstovaus žaidikai: Jankauskas, Malinauskas, Vainius, Remėza I, Kulys, Trampas, Daukša, Šileikis, Česnauskas, Budreckas, Klivėčka I, Klivėčka II, Sukys, Rugsėjo 4, Kanados Lietuvos Dienos proga įvykstančiose rungtynėse prieš Chicago Lietuviai, tie patys žaidikai vyksta į St. Catherines, Ont.

Atletas

DISPLAY

PATRIS PAINTING &
DECORATING COMPANY
Interior and exterior fully insured
Also full scaffold work
24 Hours a Day
RA 1-7378

RELIABLE AMBULANCE SERVICE

24 Hours Service
Call UL 5-4552
456 Court St. Brooklyn, N. Y.

BULL AUTO SUPPLIES
Complete Line of Car Accessories
Motor Oil—Spark Plugs
3840 Nostrand Ave.—Brooklyn, N. Y.
2 Door from 1st. Nat. City Bank
Call 891-9234
Open 6 days a week

BOARDING HOME
For Elderly Men and Veterans
with Room and Board
Light laundry, also porches
Near park all transportation
Catholic Church within the Area
Call DI 5-1579

FLATBUSH OUTDOOR GOLF CENTER
Open 7 days a week
Ralph Ave and Ave J, Bklyn
Free off street parking
Open day and night. Come and bring the family. Call CL 1-9824

ADAMS CORNERS
Glenwood Park Bungalows
Peekskill Hollow Road — Putnam
Valley 35 miles N.Y.C. 1-2-3 bedroom bungalows Filtered swimming pool, Baseball, Day Camp adjoining
N.Y.C. JE 7-5201
or 914 DE 7-6051

NURSES N.Y. State Registered
DELIVERY & OPERATING ROOM
Experience Prevailing Salary
Plus extra for on call for O.R.
BAY RIDGE HOSPITAL
437 Ovington St. Brooklyn, N.Y.
Call — TE 9-1313

In our town they speak about our Splendid Complete Wedding Reception. Everyone can afford this luxury—complete price—\$8.50 per person, including liquors, beer, cocktail or d'ouvers Complete 10 course dinner, price includes all tips, flowers, beautiful table linens. Facilities from 50 to 500 people. Service is our motto. August bookings available HILLSIDE HOUSE CATERERS Hillside Ave. & Frances Lewis Blvd. — Hollis, Queens only 1/2 hour from Brooklyn and Bronx — HO 5-7788

Private Beach — glorious surf
THE FRIENDLY HOTEL
WARREN

Directly on the Ocean at Spring Lake, N.J. Attractive rates. Write for Brochure. Finest spot on the Jersey Coast. Private Pool. Cheerful room—settings colorfully appointed. Wonderful food. Golf. All sports. Supervised activities for children. Fred O. Gosgrove — 201-449-8800
Free Parking
June 24 — September 7

DRUSKONIE

HALL

vasarvietė

CATSKILLS KALNUOSE

atidaroma vasaros sezonui
liepos 1 d.

Užsakymai ilgam liepos mėn. savaitgaliai priimami nuo birželio 18 d. Rašyti ar skambinti —

S. KRAUNAITIS

DRUSKONIE HALL

ANDES, N. Y.

Telefonas 676 - 2781

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

V. Pakiauskas ir Pov. Tautvaišo puikus pasirodymas Fox Valley p-bėse, Aurora, Ill., kuriose įvedu nugalėję abi pirmas vietas (77 dalyvių varžybose), atnešė džiaugsmo mūsų šachmatininkų šeimai, nes Pakiauskas po šio laimėjimo bus įkeltas į Amerikos šachmatų meistrų klasę. Joje turėsime penkis lietuvių — USCF meistrus: Tautvaišą, Vaitonį, Skėną, Žalį ir Pakiauską.

Mikėnas — Pabaltijo čempionas. Vladas Mikėnas, Lietuvos šachmatų čempionas, laimėjo Palangoje stiprų Pabaltijo ir Baltijos šachmatų turnyrą — priešaky tarptautinių meistrų: esto Nejaus ir latvio Gipslio.

1. Mikėnas 11-4. 2. Nejaus 10-1/2. 3. Sakaolvič 9-1/2. 4-7. Gipslis, Klovans, Peterson, Usis po 9 tš. Kiti Lietuvos dalyviai: Maslovas 6, Uogelė ir Radvanavičius po 4 tš.

Komandomis: Latvija 35, Estija 33, Baltudija 27, Lietuva 25 tš.

Povilas Vaitonis, Hamilton, Ont. Kanados šachmatų p-bėse Vancouverio surinko 5 taškus. Jis įveikė buv. Kanados čempioną Dr. Mackasą, Kaltenekerį ir Litwinchuką.

XV Šiaurės Amerikos lietuvių sportinių žaidynių futbolo varžybos bus rugsėjo 4-5 St. Catharines, Ont., Kanados lietuvių dienos metu. Jau užsiregistravo New Yorko Atletų klubas, Chicago Lietuvos. Kiti kviečiami registruotis iki liepos 31.

JUOZO ir IZABELĖS MISIŪNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausių rūšių amerikiečių ir importuotų gėrimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.

103-55 LEFFERTS BLVD.

RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas: Virginia 3-3544

Siųskite į Lietuvą ir SSSR

DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom kainom atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuose:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525

Cor. DELANCEY, N. Y. C.

Krautuovės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienį, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.

S. Beckenstein krautuovės kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Vaziuoti BMT išilpant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientams. Prašome užėti ir pasižiūrėti.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŲSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovos užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausias rūšių pigiausias kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užėkite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

AMERICAN HOME REALTY

NAMŲ PIRKIMO - PARDAVIMO TARPININKAVIMAS VISUOTINA TURTO APDRAUDA

Genovaitė Drake-Dragūnienė, savininkė Specialus patarnavimas, lietuviams

84-14 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421

(Išilpti Jamaica linijos Forest Parkway stotyje)

Tel. HI 1-5220

ką, ir 4 partijas baigė lygiomis. Pirminybė laimėjo didmeistris Yanofsky su 10 tš.; Joyner 9, Suttles 8 tš.

Gedimino šveikauko partija iš Bostono tarptautinių rungtynių su Cambridge klubo — Jugoslavijos meistru Milan Vukcevič, pripažinta lygiomis. Tos partijos išdava buvo lemtinga Cambridge klubui, nes po lygiųjų tapo pralaimėtos rungtynės su So. Bostono Lietuvos P. D-jos šachmatininkais santykiu 2-3, ir MET lygos čempiono vardas atiteko M.I.T. Tik Vukcevičio laimėjimas prieš šveikauką būtų išgelbėjęs Cambridge klubą nuo pralaimėjimo, lietuviams ir MET lygos čempiono titulas būtų atitekęs Cambridge klubui.

Dabar stovis toks (taškai iš rungtynių ir partijų):

MIT	9 1/2	40
Cambridge II	9	46 1/2
Harvard	9	39
Boylston	8	36 1/2
Lithuanian	7 1/2	35
Sylvania	6 1/2	30 1/2
Cambridge I	5 1/2	32 1/2
Brandeis	1	16 1/2

So. Bostono L.P.D. šachmatininkai nepaprastai gerai sukojavo pirmąją pusę varžybų, atsistodami priešaky visų kitų su 5-2 tš., vienok antrojo pusę patyrė pora nelauktų pralaimėjimų (ypač prieš Sylvania) — turėjo tenkintis dabartine vieta. Lietuvių komanda savo kreditą įsirašė dvi žymiausias lygos pergalės prieš stipriausią lygos komandą — Cambridge II, kuri savo eilėse turėjo Jugoslavijos žymųnų M. Vukcevič, du Bostono čempionų (A. Keyes ir D. Scheffer, N. Jersey ekspertą Lukowiak ir kt. Šito nepajėgė padaryti nė viena kita komanda.

Lietuvių komandos šulės buvo G. Šveikauškas, 1959 ir 1964 m. Bostono čempionas. Jis pakrovė 8 1/2 taškų. Algis Makaitis du kartus nugalėjo Bostono čempioną A. Keyes.

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje — Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname visas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnėmis informacijoms rašykite/skambinkite daugiausia patyrusiam Kelionių biurui į R. Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. Circle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corp.

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelio metų patirtimą siunčiant

DOVANAS - SIUNTINIUS Į USSR.

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klientų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom. Informacijų ir nemokamų katalogų gausite iš visų mūsų skyrių.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

• ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street	CH 9-6245
• BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
• SO. BOSTON 27, Mass. — 327 West Broadway	AN 8-0068
• BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue	EV 4-4902
• BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue	LI 5-8806
• BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
• CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue	BR 8-6966
• CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street	WA 5-2737
• CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road	TO 1-1068
• DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue	LI 1-5355
• GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W.	GL 8-2256
• HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., Tel. 233 8030, 246 0215	TO 7-1575
• HAMTRANK, Mich. — 11333 Jos. Campau	TO 7-1575
• IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave.	ES 2-4685
• LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street	FO 3-8569
• LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
• NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue	BI 3-1797
• NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave.	LO 2-1446
• NEW YORK, N.Y. 10011 — 108 West 14th Street	CH 3-3005
• NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue	AL 4-5456
• PASSAIC, N.J. — 176 Market Street	GR 2-6387
• PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street	MU 4-4619
• PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave.	PO 5-5892
• PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
• SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street	FL 6-1571
• WATERBURY, Conn. — 6 John Street	PL 6-6766
• WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street	SW 8-2868
• YONKERS, N.Y. — 555 Nepperhan Ave.	GR 6-2781
• YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue	RI 3-0440

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai
Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADZIONAS, sav.

36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas Stagg 2-5938

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visokių reikalų kreipkitės į

JOHN ORMAN AGENCY

Insurance - Real Estate

110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. Virginia 6-1800

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. Tel. Stagg 2-4329
91-15 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. Tel. 441-4554

Papigintomis kainomis priimame užsakymus

VESTUVĖMS IR POBŪVIAMS

Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius

We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

LONG ISLAND

statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo norus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. • Mes patys perkame L.I. žemės sklypus • Visais reikalais kreipkitės pas statybininką Andrių Armoną
Tel. 516 AN 1-2864

Visi kailiniai šluami mūsų stovykloje, todėl kainos pigios. Pirkdami bet ką atėkite pas mus ir įsitikinsite. Mes taip pat patalysime kailinius, kailininius apsiaustus, šalikus (stols). Galite pasirinkti iš didelės atsargos karakulio, Alaskos ruomo, minko ir kitų dirbinių.

Didelis pasirinkimas
Nelaukite paskutinės valandos

CHelsea 2-1079 • CHelsea 2-0535

ALEX DIMANT FUR CO.

RYGOS KAILIŲ SIUVĖJAI

150 WEST 28th STREET

NEW YORK, N. Y.

Room 402

"VENTA"

Home Improvements

Co.

Atlieka visus namų vidaus remonto ir modernizavimo darbus, įrengia rūsius (basements) pastoges (atikas) ir t.t. Darbas atliekamas sąžiningai patyrusių lietuvių stalių už prieinamą kainą. Kreiptis:

J. BANDZIUKAS
84-12 102nd Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. VI 7-2772

A. ANDRIUSKEVIČIUS

LAIKRODINIŲKAS - JUVELYRAS

Auksas - sidabras - deimantai
laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

LIETUVIŲ ADVOKATAI

C. A. VOKET

VOKIETAITIS
ADVOKATAS

41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. Newton 9-6620

Stephen Bredes, Jr.

ADVOKATAS

37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

VAITKUS

FUNERAL HOME

197 WEBSTER AVE.

PRANAS VAITKUS

Laidotuvių Direktorius

ir balsmuotojas

Cambridge, Mass.

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dienų ir naktį

Nauja moderniška kelyčia ser-

menimis dykai. Aptarnauja Cam-

bridge ir Bostono kolonijas žem-

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Redakcija GL 5-728
Administracija GL 2-2923
Spaustuė GL 2-6916
Vienuolynė GL 5-7068

Darbininko vakaras bus spalio 3 šv. Silvestro salėje — Grand ir Mc Kinley, prie Atlantic Ave., East New Yorke. Sokioms gros orkestras. Bus įvairių laimėjimų.

Lietuvos Atsiminimų radijo piknikas bus rugpjūčio 1 lenkų tautiniame parke Jamaicoje.

Vysk. Pr. Brazio išleistuvės bus rugpjūčio 5 d. 7 v. v. Maspetho lietuvių parapijos salėje, ne šv. Tomo salėje kaip buvo anksčiau skelbta. Išleistuvės rengia Balso 100-sis skyrius. Kas nebūtų gavęs pakvietimo ir norėtų įsigyti, prašymas skambinti į Balfą EV 7-1422.

Pabaltiečių sportinės varžybos bus liepos 17-18 Lakewood, N. J. Varžybose bus: lengvoji atletika, futbolas, plaukymas.

Jaunuolis, noris gauti trumpalaikį darbą dviem-trim savaitėm, prašomas skambinti Romui Keziui TW 4-1288.

Kun. J. Aleksūnas, Angelų Karalienės parapijos klebonas, pirmasis davė leidimą rinkti bažnyčioje aukas žygiui į JT paremti. Komitetas reiškia nuoširdžią padėką.

PADEKA

Dr. Broniui Radzivanui ir jo žmonai už 1000 dolerių auką Kultūros Židiniui bei Jaunimo Centrai reiškiamas nuoširdžia padėka.

Yra nelengva eiti gyvenimo keliu, nepaskęsti gyvenimo drumzlėse, bet visą laiką žengti idealo šviesoj. Radzivanams visad buvo aiški New Yorke ir apylinkės lietuvių kultūrinė padėtis. Jie vieni iš pirmųjų judino ir judina Kultūros Židinio bei Jaunimo Centro klausimą ir yra pasiryžę bet kokia kaina šį gyvybinį lietuvių reikalą stumti pirmyn. Neabejojame, kad bendromis jėgomis, susipratusių ir pasišventusių lietuvių dėka, pasieksime šį tikslą.

Tėvai Pranciškonai

Lietuvių Moterų Klubų Federacija ir New Yorke klubas vietoje viešos užsujautos M. Ulėnienės ir jos šeimos, broliui Justinui Valaičiui Lietuvoje mirus, paskyrė 10 dol. auką Balfui.

Inž. Vidas Montvila su žmona iš New Yorke trim savaitėm buvo išvykę į Europą. Ten pasisamė automobiliu ir aplankė Šveicariją, Vokietiją ir Angliją. Kitais metais žada aplankyti kitus Europos kraštus.

Operetės Choro koncertas, turėjęs įvykti gegužės 15, nukeltas į rudenį. Koncertas bus Spalio 30 dieną, šeštadienį. Apiešimo parapijos salėje.

Pianisto A. Kuprevičiaus koncertas bus New Yorke Townhall gruodžio mėn.

Dail. V.K. Jonynui, padovanojusiame paveikslą loterijai 15 metų sukakties proga, Maironio vardo šeštadieninę mokyklą dėkoja. Paveikslą laimėjo K. Budraitienė, 85-39 88st. Woodhaven, N.Y.

Prel. M. Kemežis, Eliza-betho lietuvių parapijos klebonas, parodė didelį dosnumą saliečių gimnazijai ir jų reikalams birželio 20 leido bažnyčioje padaryti rinkliavą. Surinkta 300.93 dol.

Dail. Birutė Vilkutaitė Gedvilienė rengiasi savo darbų parodai, kuri numatoma spalio 2 ir 3 Apiešimo par. salėje.

Organizuojamas autobusas į seselių pikniką Putnam, Conn., liepos 25. Autobusas išeina sekmdienį, 6:30 ryte, tuoj po mišiu, kurios bus laikomos 6 val. pranciškonų koplyčioje, 680 Bushwick Ave., Brooklyn. Kelionė asmeniui 10 dol., įskaitant ir įėjimą į pikniką. Registruotis Darbininko administracijoje GL 2-2923, vakarais GL 5-7068, pas M. Salinskiene —VI 7-4499 ir pas E. Kašetienę ST 2-6314.

ELIZABETH, N. J., šiais metais šv. Petro ir Povilo parapijos lituanistinė mokyklą baigė 5 mokiniai: A. Kaspariūnas, R. Pociūtė, R. Normantaitė, Filomena Baublytė ir R. Strazdaitė, kurios nuotraukoje nėra. Mokyklai vadovavo kun. J. Pragulbickas (v.).

PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITĖ

Pavergtų tautų savaitė šiais metais bus liepos 18 - 24. Sv. Patriko katedroje liepos 18 d. 10 val. bus iškilmingos mišios, kurias aukos prel. J. Balkūnas, pamokslą pasakys prel. Timothy J. Flynn. Pamaldose dalyvaus kardinolas Spellman. Tautinės grupės su vėliavom susirenka 9:40 vakarinėje 5th Ave. pusėje priešais katedrą.

Prie Pavergtų Tautų namo.

priešais Jungtines Tautas, 12:15 val. bus vėliavų pakėlimas. Kalbą pasakys kongresm. Ogden R. Reid ir Lester L. Wolff.

Liepos 20, 12 v. vidurdienį prie miesto rotušės bus taip pat iškilmės, kuriose dalyvaus ir miesto majoras Robert Wag-ner.

Visi lietuviai kviečiami kuo gausiau dalyvauti.

Zelenių šeima išvyksta į Kaliforniją

Vytautas ir Vanda Zeleniai su savo dviem vaikais liepos mėn. viduryje iš New Yorke išvyksta į Kaliforniją, į Los Angeles priemiestį Santa Monica, kur gyvena V. Zelenienės brolis Geštautas, ir ten pastoviai įsikurs.

Abu buvo aktyvūs lietuviškoje visuomenėje, dženai rėmė įvairius kultūrinius parengimus. Atvykę iš tremties į New Yorką 1950, čia ėmėsi visokių darbų. V. Zelenis Lietuvoje buvo studijavęs teisę, buvo buhalteriu. Čia jis baigė specialią mokyklą ir atidarė savo ra-

dijo televizijos aparatų pardavimo bei taisymo įmonę ir ją pavadino lietuvišku vardu — Banga. Ši Banga patarnavo daugeliui lietuvių, patarnavo sąžiningai ir maloniai. Klientūros susilaukė ne tik iš lietuvių, bet ir iš kitataučių tarpo.

Tuo pačiu metu Zelenis buvo aktyviu N. Y. Lietuvių Prekybos Rūmų nariu, per pastaruosius kelerius metus buvo tos organizacijos išdėtininku.

Į Los Angeles išsikelia dėl klimatinio sąlygų, kurios pasidarė sunkiai pakeliamos viename šeimos nariu.

New Yorke lietuviai apgailestauja netekdami sąžiningo ir miko verslininko bei visuomenininko. Tėd nieko stebėtino, jei ir niekur negarsintas Zelenių išleistuvės susirinko netoli šimto šeimos artimųjų. Susirinkusieji padovanojo dail. O. Paškevičienės paveikslą, o New Yorke Lietuvių Prekybos Rūmai įteikė gražiai išgraviruotą padėkos lentą.

S.

BOSTONO ŽINIOS

Vysk. P. Brazys, lydimas kun. Dubos, aplankė prel. P. Virmaukį, kai šis sirgo ir buvo ligoninėje. Vysk. P. Brazio motina prieš pirmąjį pasaulinį karą yra gyvenusi So. Bostone.

Kazys Ulevičius, 57 metų, gyvenęs So. Bostone, staiga mirė liepos 4. Palaidotas iš šv. Petro parapijos bažnyčios liepos 7 N. Kalvarijos kapinėse. Nuliūdę liko žmona Ona, duklė Birutė Skabeikienė, sūnus Vytautas, brolis Lietuvoje ir 4 anūkai bei eilė kitų giminių. Veliomis buvo kilęs iš Kybartų, antrojo karo metu pasitraukęs iš Lietuvos ir atvykęs Amerikon.

! Putnam, kur liepos 25 bus mergaičių stovyklos uždarymas, nuo piliečių klubo So. Bostone išeis autobusus 8 v. r. Bilietus iš anksto galima užsisakyti pas Veroniką Kulbosiene ir Oną Ivaškiene.

Protesto mitingas organizuojamas rudenį, lapkričio 13 New Yorke, Madison Square Garden. Tuo reikalu iš New Yorke lankėsi pirmininkas A. Mažeika ir tarėsi su vietos organizacijomis. Visi raginami jungtis į žygį ir prisidėti savo auka.

Pranciškonų vienuolynė Kennebunkport, Me., rugpjūčio 1 bus lietuvių diena — piknikas. Per mišias giedos ir meninė programą atliks šv. Petro parapijos choras, vedamas J. Kačinskis, ir Onos Ivaškiens šokėjai.

Ramūnas Kalvaitis baigė Northeastern univ., gaudamas elektros inžinieriaus bakalaurą Hartfordo, Conn., viešėjo pas laipsnį.

Rež. Ipolitas Tvirbutas iš savo sūnų Arūną Bostone. Sūnus yra inžinierius.

Balso piniginis vėjus tęsis iki liepos 31. Kas paaukos bent 5 dol., gaus Sibiro lietuvių maldaknygės liuksusinę laidą. Taip pat renkami ir drabužiai. Juos sunėsti į J. Vaičiūčio siuntinių įstaiga.

Bostono arkivyskupijoje visose lietuviškose parapijose liepos 18 bus daroma speciali rinkliava lietuvių religinei šalpai kardinolo Cushingo raginiui. Praeitą savaitę visose lietuvių bažnyčiose skaitytas kardinolo laiškas apie religijos persekiojimą Lietuvoje.

VASAROS ATOSTOGAS

praleisti be rūpesčių — sveikai, linksmam, įdomiam — maloniai kviečiame

MESKOS ir MESKIUKO

vasarvietėje

42 Beach St., Monument Beach, Cape Cod, Mass.

Tel. 759-3251 (Area Code 617)

Savininkai patys svečius priima, pilnai aprūpina ir lietuvišku nuoširdumu globoja. • CAPE COD žalmos grožis, ATLANTO vandens malonumas, SILVER BEACH smėlio tyrumas — žavi gamtos dovanos. • Mėgėjų patogumui yra valtis — žuvinimui, sail-fish — buriavimui, ping-pong stalas, teniso aikštė. • Vakare tėvams išvykus, prižiūrimi vaikai. Užsisakyti galima adresu:

MARIA LUSYS
88-01 104th Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. 849-1193
Iki malonaus pasimatymo!

IRENA SANDANAVIČIUTE
Nuotr. R. Kisteliūnas

ASSEMBLY OF CAPTIVE EUROPEAN NATIONS

will hold a CAPTIVE NATION WEEK FLAG-RAISING CEREMONY on July 18th at 12:15 in front of A.C.E.N. House, opposite United Nations. The gathering will be addressed by prominent personalities. You are requested to appear in native costume if possible and carry your respective flags.

LAK METINIS PIKNIKAS ir FUTBOLO TURNYRAS

1965 m.

liepos 18

THROGS NECK STADIUM

150 Davis Ave. at Harding Ave., BRONX

Turnyre dalyvauja 6 klubai: Austria F.C.—GAAC; Schwaben S.C.—Shamrock Rovers; Yonkers S.C.—Liet. Atletų Klubas. Laimėtojams bus įteiktos taurės. Ten pat vyksta loterija (TV aparatas ir kitos dovanos). Graži vieta praleisti sekmadienio popietę. Piknikas įvyksta ir blogam orui esant (salėje). Pikniko ir turnyro pradžia 12:00 val. p.p. — Sokiai nuo 5:30 val. p.p. įžanga \$1.00.

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS

TRAGIŠKO ŽYGIO MINEJIMAS

mūsų didvyrių lakūnų

DARIAUS IR GIRĖNO

Siemet sukako 32 metai nuo skridimo į Lietuvą; taja proga ruošiamos pagerbimo iškilmės

Šeštadienį, July - liepos mėn. 17 d., 1965 m.

3 val. popiet

prie

Dariaus - Girėno paminklo, Lituanica Square
Union Ave. ir So. 2nd Street, Brooklyn, N. Y.

Invokacija: himnus giedos sol. Lionė Jodytė-Matthews; kalbas skitys visuomenininkai ir parigūnai. Pagrindinis kalbėtojas — Lietuvos gen. konsulas New Yorke Vytautas Stašinskas; anglų kalba — adv. Steponas Bredes, Jr.; Moterų Vienybės pirm. Helen V. Kulber, taipgi buvęs Lietuvoje aviacijos karininkas dail. Jurgis Juodis. Nuo organizacijų ir jaunimo vietų atstovai tars žodį. Nuo komiteto kalbės: Bronė Spudinė, P. J. Montvila ir Jonas Šaltis.

Nuoširdžiai kviečiame visas patriotiškas draugijas su U.S. ir Lietuvos vėliavomis ir paskirus asmenis dalyvauti minėjimo iškilmėse. Prie paminklo bus padėta gėlių. Įsijungimas nemokamas. Laukiame visų!

Dariaus - Girėno Paminklo Pastatymo Komitetas
37 Sheridan Avenue, Brooklyn, N. Y.

VANDA IR VYTAUTAS ZELENIAI su savo vaikais Rasa ir Laimiu. Nuotr. V. Maželis.

TRADICINĖ LIETUVIŲ SUSITIKIMO ŠVENTĖ

SEKMADIENIS, LIEPOS 25, 1965

N. PR. MARIJOS SESERŲ SODYBA, PUTNAM, CONN.

Dienos užsiėmimai

11:00 šv. mišios, pamokslas
12:30 pietūs, pramogos
4:00 stovyklos mergaičių programa

KVIETIMAS

125 stovyklautojos ir jų mokytojos bei globėjos seselės nuoširdžiai kviečia Naujosios Anglijos lietuvius aplankyti jas Putname paskutinę stovyklos dieną.

Mielas Lietuvi, nevažiuok vienas, bet prisikimšk pilną mašiną didelių ir mažų draugų!